

ELŐFIZETÉS
 HELYSBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.
 VIDEKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 3 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 57.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Rézvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Péntek, május 12.

Olasz repülő bombázta Görzöt.

Budapest, május 11. (Hivatalos.)
 A főhadiszállás jelenti:

Orosz- és délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér:

A tűzérési tevékenység a harc-
 vonal legtöbb részén tegnap is élén-
 kebb volt. Különösen élénk volt a
 Peulestein és Buchenstein közötti
 Dolomit szakaszon. Egy olasz repülő
 délelőtt két bombát dobott Görzre.
 A Piac és a Dóm-téren azok két pol-
 gárembert megöltek és harminchár-
 mat megsebesítettek. Höfer altábor-
 nagy, a vezérkari főnök helyettese.
 (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Összeomlott francia ellentámadások.

Berlin, május 11. (Hivatalos.) A
 nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Német repülők Dünkirchenre és
 az Adinkerke melletti vasuti tele-
 pekre bombákat dobtak. A Maas
 nyugati partján a franciák délután a
 Mort-Hommenal este a háromszázné-
 gyves magaslatról délkeletre megtá-
 madták állásainkat. Támadásaik mind-
 két ízben géppuskáink tüzeben és tü-
 zérsegünk zárótüzében az ellenség
 jelentékeny veszteségei mellett össze-
 omlottak. Egy bajor járőr a Camord
 erdőben ötvennyeg franciát elfogott.
 A háromszáznégyves magaslatért má-
 jus negyediké óta folyó harcokban
 elfogott sebesületlen franciák
 száma ötvenhárom tisztre és
 egyezeröttszázötvenöt lönyei le-
 gényesre emelkedett. A Maas
 keleti partján a Caillette erdő vidé-
 kén egész éjjel kézigránát harcok
 folytak. Egy francia támadást ebben
 az erdőben visszavertünk.

Keleti hadszíntér:

A selburgi pályaudvartól északra
 ötszáz méternyi szélességben romam-
 mal elfoglaltuk az ellenség állásait.
 Ez alkalommal háromszázkilenc se-
 besületlen fogoly jutott kezünkre és
 néhány géppuskát és aknavetőt zsák-
 mányoltunk.

Balkán hadszíntér:

Különösebb esemény nem történt.
Legfelsőbb hadvezetőség. (Mi-
 niszterelnökség sajtóosztálya.)

Török sikerek a Kaukázus-fronton.

Konstantinápoly, május 11. (Hi-
 vatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Kaukázus-front: Május 8-án reg-
 gel támadást intéztünk az oroszok
 Pope-hegyen levő állásai ellen. A
 harc estig tartott. Az ellenséget szu-

ronytámadással elűztük és az kelet
 felé vonult vissza. Harminc tuszt és
 több mint háromszáz katona fogsa-
 gunkba esett és négy gépfegyvert
 zsákmányoltunk. Üldöző osztagaink
 heves hőviharok ellenére, nyomában
 vannak az ellenségnek. Május 8-án
 éjjel megtámadtuk a baszki melletti
 ellenséges tabort. Az ellenséget he-
 ves szuronyharcban megfutamtottuk.
 Itt igen sok tegevert zsákmányoltunk.

Háborus hang — háborus gazdagság.

Arad, május 11.

(Levél a szerkesztőhöz.) Engedje
 meg a tisztelt szerkesztőség, hogy a
 „háborus tónus“ című vezércikkre
 válaszoljak. Nem helyreigazítást ké-
 rek a sajtótörvény alapján, mert hi-
 szen a háborus hangot ép úgy, mint
 a háboru egyéb kellemetlen vele-
 járóját már csak a béke igazíthatja
 helyre.

Szabadjon azonban rámutatni arra,
 hogy voltaképpen mi a szülőoka en-
 nek a háborus tónusnak. Talán kissé
 szokatlanul hangzik, de ki kell mon-
 danom, hogy a kereskedelmi és álta-
 lában az üzleti életben tapasztalható
 érintkezési eldurvulást direkt a jó-
 mód idézi elő. Ne tessék hitetlenül
 csóválni havi tizenkét koronás bor-
 bélybérlettel gondozott tejét, tisztelt
 uram, vagy villamos fodrozó-géppel
 felfrissített tejét legszebbnek mondott
 hölgyem. A kereskedő, a kávé, a
 pincér, a kofa azért olyan — hogy is
 mondjam csak — azért olyan udva-
 riatlan, mert a közönség örül, hogy
 a pénzéért még nagyobb gorombasa-
 gokat nem kap. A kereskedő öxcel-
 lenciája, a kávé, a pincér
 öméltósága és Léni pász önagy-
 sága, mint mondani szokták „uralja
 a helyzetet“. Nem kérhetnek olyan
 árat a cikkekért, amit a közönség
 szó nélkül meg ne adna. Nem kinál-
 hatnak olyan árut, amit el ne kap-
 kodnának ötszörös áron. Hja, vagy
 úgy, gondolja Kapzsy J. es Tsa, jasszó,
 — mondja Kapu-Ciner Aladár; am-
 mánmas — ordítja a piac királynője
 és hirtelenében nem tudja mit kérjen
 a portékájéért és nem tudja, hogy
 milyen válogatás nélküli gorombasa-
 gokkal tartsa távol a tolongókat, akik
 már csaknem drága életét veszélyez-
 tetik.

Hogy milyen pazar módon bánik
 a közönség a pénzevel, arra tudok
 néhány jó példát. A polgarmester el-
 törölte a mézáros-üzletekben a maxi-

mális árat. Egy kendős hölgy a leg-
 első napon bement a mézáros-hoz és
 egy kilogram marhahúst kért.

— Ma már nyolc korona az ára,
 tegnap még hat korona volt.

— Ne törődjön vele, csak mérje,
 — szólt az asszony és a kendője sar-
 kából kifizette a húst.

Ugyanez más kiadásban. A divat-
 áru üzletben bársonyt mutatnak
 önagyágának. Valami betéthez szük-
 séges. Kis darab az egész. „Husz...“
 „Csak husz korona? Nagyszerű, én
 negyvenet szántam rá... akkor ad-
 jon azért a másik huszért valami sik-
 kes kis csipkegallért. A maga üzlete
 tényleg szolid.“ A következő vevő
 már drágábban kapja a bársonyt és
 „azt tejszik mondani, hogy drága?
 Nálunk drága? Kikérjük magunk-
 nak ezt az inzultust. Samu tege el
 az árut...“ „De csak tréfáltam, ne
 haragudjon Szabottar ur, mérjen csak
 belőle...“ „Azért kérem, meri ná-
 lunk nem lesz kiszolgálva, aki un-
 szoliditás tényével meri meggyanusi-
 tásba hozni hetven év óta tenálló cé-
 günket.“

Arad legelső tényképéséhez a
 minap bejött a falurol egy paraszt
 család. Usaládi képet akartak csinál-
 tatni, hogy a fronton lévő tiunak el-
 küldjék. Szeretnék, ha gyorsan ké-
 szen lenne.

— Maguk nyilván a gyorstény-
 képeszt keresik.

— Nem biz a, nekünk szép kép
 kell.

— De az drága, hat darab hatvan
 korona.

— Nem baj, csak szép legyen.

— De legalabb három napig ké-
 szül.

— Asse baj. Majd megszállunk a
 vendéglobe három napra.

A családnak így a hat darab kép
 legalabb százötven koronájába került.
 Hat lehet-e az ilyen népeket gorom-

basággal elüzni a boitból? Az emberek valami értelmetlen változáson mentek át a háboruban. Sipulusz óta valamikor, hogy ő fiatal korában tragediaszerzőnek készült; egyszer keresztül ment rajta a kocsis és attól fogva humoristává változott. A mi publikumunk is valahogyan így járt. Ezelőtt minél többet kerestél valaki, annál nagyobb alázatosságot kívánt meg, most pedig az előzékenységre való igénye vagyona növekedésének arányában fog. A hangnak ez a szédítő mérvben való eldurvulása talán abban leli a magyarázatát, hogy most mindazok, akiket a munkamegosztás a mások kiszolgálására rendelt, nagyobb jövedelemmel bírnak mindazoknál, akiket ők kénytelenek meginstálni. A nyolcadik fizetési osztályban lévő hivatalnok most szánandóbb teremtés a „hadmentes” kereskedősegédnél, mert az utóbbi annyi fizetést kaphat, a mennyit akar és az előbbinek, ha kenyere nincs, de társadalmi kötelességei bőven vannak. A felesége kénytelen antilop betétes cipőben járni, mert hiszen a barátnője, akinek a férje a narisnya-üzletben procentemeléssel foglalkozik, különben nem adja vissza a szerdai vizitet.

Erről jut eszembe Brassó város tanácsának az a csodálatosan merész lépése, amelyet a női öltözködés egyszerűsítése érdekében a minap tett. A nagy német nyelvű határváros tanácsa arra kérte a hölgyeket: ne flancoljanak annyira, mert a túlrühazkodással elvonják a pénzt a legszükségesebb életkellőkektől. Legyenek egyszerűek és igyekezzenek az egymáshoz való hasonlóságot az öltözködésben is megteremtetni. Szóval, a tanács azt kívánja, hogy a nők lehetőleg hasonlóak legyenek egymáshoz. Mily naivitás. Hiszen a nők évszázadok óta hasonlítanak egymáshoz abban, hogy: mindnyájan többet költenek a toilette, mint amennyit a zsebök elbírnak.

EGYESÜLETI ÉLET.

A Gazdasági Egyesület a buza arcmeléséért. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület a legutóbb tartott igazgató választmányi gyűlésén gróf Zelenki Róbert és Vársányi Józsi elnöksége alatt Ipolyi-Keller Iván ügyvezető titkár előadása alapján foglalkozott a földművelésügyi miniszter átirataival és több közérdekű ügygel. — Ezek között az idei termés forgalomba hozatalával, értékesítésével az azok legmagasabb árával. Gróf Zelenki Róbert hozzá szólása után és javaslatára áldást foglalt az egyesület a mellett, hogy a forgalomba hozatalt illetőleg a mai rendszert nem tartja jónak. Amennyiben azonban a kormány ezt továbbra is fenntartaná úgy kívánja, hogy legalább a közvetítési díjak szállíttassanak lejjebb. — A gabona maximális árát illetőleg pedig azt tartaná méltányosnak, hogy miután az árszó, mely az árképződésnek egyik legfontosabb tényezője, a háború kezdete óta emelkedett, ennek arányában állapíttassék meg a gabona felé maximum ára is.

Aki nagyon tudott udvarolni...

(Kiss Béáról a nők.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 11.

Mindennél érdekesebb figyelni, mint beszélnek Kiss Béláról a nők.

A Kossuth-utca hírhedtté vált háza előtt nagy csoportokban állnak a parasztasszonyok, a színes tejkendők összebujóak és halk suttogások szállnak ajkáról-ajkra, szövődik a legenda Kiss Béláról, a délceg bádógosmesterről, kihez előkelő úri dámák jártak Pestről, kinek bűvös szava volt, melyet minden asszonyt elkábított. Földalatti folyósókról és varázslatról beszélnek a cinkotai asszonyok és úgy beszélnek róla, mint egy kivételes, földalatti lényről, mint egy szerelmes varázslóról, ki hordókoporsókba zárta szeretőit, hogy éjjel-nappal mellettük lehessen...

— Mert odakünn aludt nyáron, a hordók mellett... — sugdossák az asszonyok és a kisértetekről beszélnek és szellemeikről, kik sohase fogják elhagyni többé Cinkotát.

És benn a közszínházban, a folyosón ott állnak a nők, akik ismerték, olyanok, akiknek pénzt vette, olyanok, kiket csak a napóra kitörése, Kiss bevonulása mentett meg a rettenetes sorstól és ők is, mindnyájan szinte áhítattal beszélnek róla, aki „finom úr”, „elegáns” volt és „nagyon szépen tudott beszélni.”

Falkányi Irma áll legközelebb a hordóshoz és így, arról beszél, hogy „nagyon szépen tudott udvarolni” és „sok nő imádta a Kisst, nagyon sok ismerőse volt kérem.” És arról beszél, hogy virágot kapott mindig tőle és nem bírja elképzelni, hogy ilyen is lehetséges. Egy olyan finom, intelligens ember... igaz, hogy pénzt kért a nőktől... de olyan becsületos embernek látszott...

Keszey Jutkát az apróhirdetés hozta Kisshez. Szakácsnő volt Schlesingeréknél, Vilmos császár-ut 48. alatt, vasárnap, kimenős napon, boldog remegéssel várta mindig a találkozást az elegáns udvarlóval, ki „biztos megélhetést” ígért.

— De nem vett el feleségül. Csak hitoggett. Pénzt is adtam neki, de ha házasságról beszéltünk, szép szavakkal másra terelte a beszélgetést. Mert nagyon szépen tudott beszélni...

— Bizony, a Kiss nagyon tudott udvarolni, — szólnak közbe a többi „menyasszony”-ok.

Ez a sovány, sápadt asszony: Jakubekné, takarítónője volt, ő se mond rosszat a Kiss urról. Mellette élt, mint nagyszerű, igen-igen finom embert ismerte. Igaz, hogy nem fizette meg soha a bérét. De Kiss urnak szívesen dolgozott Jakubekné ingyen is...

Itt van 1906-ban eltűnt Tóth Margitnak a sógora.

— Margit nagyon-nagyon szerelmes volt ebbe az emberbe. Margitnak virágzó kávémezeje volt kérem és minden pénzt: Kissre költötte kérem. Aztán Margit eltűnt, levelet írt hogy „egyidőre” távozik a „régimák elől”, de nem jött vissza többé. Eltűnése előtti napon Kissnél látták.

És Komáromy Erzsébet is menyasszonya volt Kissnek, amit mint mosóné keresett, mindmind neki adta. Aztán ő is eltűnt. És hirtelen nyoma veszett a korcsmáros szép szolgálójának, Varga Katinak is, aki olyan nagyon boldog volt, ha a Kiss úr megsimogatta és akinek ruhái között egy könyvecskét találtak, melynek lapzéléire sok össze-vissza szót ír-

kált a kis eseléd. Ilyeneket: Szerettek, csókolak, vártalak szívem.

És még sok nőről tudnak a tanúk. Leányokról, asszonyokról, a kik mind boldogok voltak, ha Kiss Béla társaságában lehettek.

— Mert nem volt közönséges ember — mondja az egyik menyasszony — sokat olvasott és egy találmánya is volt, valami nagyszerű szökököt, azt akarta értékesíteni...

— És igen előkelő nők is kijártak hozzá. Egy grófné is... Olyankor nem szabad volt nekem eljönni, ha a grófné volt a Bélánál.

A Bélánál... Minden harag nélkül mondják ezt. A Bélát nem fogják elteledni. Lehet, hogy most kitűnik, hogy a legelvetemültebb gyilkos, de őhozzájuk mégis kedves és gyengéd volt. És azokhoz is, akiket aztán bádóghordókba gyümöcsölt.

Az asszonyok mindent megbocsátanak a Bélának, mert szerelmes szívű ember volt és szépen tudott beszélni.

Jegyzések a negyedik hadikölcsönre.

(Mindent egy céiert.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 11.

Akik a mai történelmi időkben élnek, azoknak csak egy szempont szabad, hogy a szemük előtt lebegjen: a nemzeti, az állami eszme, vagyis a közérdek szempontja.

Aki fel tud emelkedni annak a tudatnak magasságára, hogy ma világtörténelmet írnek a nemzetek vérrel és aki ennek a nagyszerűségét értékelni tudja, az méltó csak ehhez a harcok korhoz, az lélekben hozzá nő és bekapcsolódik a nemzet eszméjébe, amely előtt el kell törpülnie minden magánérdeknek és önző célnak. Csupán egy célnak szabad ma lenni: győzelmeskedni a minket megfojtani akaró ellenségeinken, szilárd kitartással törhetetlenül haladva a diadalmas béke, mindnyájunk álma és célja felé. Minden élő lénynek ebben az országban ennek az egy célnak szolgálatába kell szegődni és minden erővel ennek a sikerén munkálkodni.

Bizonyos, hogy a végző győzelem elérése a leghatalmasabb eszközök egyike a hadikölcsönben rejtő óriási erő, mely foglalatja minden hatalomnak, amelyet azok adhatnak az állam kezébe, akik nem fegyverrel védik a hazát. Minden polgár agyába bele kell idegződni annak a gondolatnak, hogy a hadikölcsönt elő kell teremteni, össze kell hordani apró, nagy és legnagyobb összegekből, mert ez alapöltétele a háború sikeres befejezésének.

Anyagi javak még soha ilyen szent cél szolgálatába nem szegődtek, ily nagy és nemes vállalkozásban nem vettek részt. Egy világ békéjének megteremtése az a hatalmas vállalkozás, amelyre a hadikölcsön szükséges. Nem lemondásról és nem áldozatról van szó, hanem egy ország gigászi vállalkozásáról, szent és biztos üzletéről, melynek mérhetetlen hasznában és áldásában mindenki egyképp fog részesedni.

Ezt kell elősegíteni minden eszközzel, ennek a sikerén kell most megmutatni erőnket, kitartásunkat, törhetetlen akaratunkat és a győzelembe vetett biztos hitünket.

A heverő tőkék ellenségei az országnak, mert csak a dolgozó tőke képvisel értéket. Már pedig a hadikölcsön valóban mindnyájunk

legnagyobb vagyan és boldogságán van hivatva dolgozni.

A hadiköcsön kötvények lesznek a kötelesség teljesítés nemesei levelei, ekes tanúbizonyosságai történetlen lelkesedésűeknek, adozatkésztségünknek és annak, hogy méltók vagyunk a nemzeti eszméhez, ebben a gigászi küzdelemben, amely maga a történelem.

Aradon ma a következő újabb jegyzések történtek:

Az Aradi Ipar- és Népbanknál ma a Békecsabai Termény- és Aruraktár 20.000 koronát jegyzett. Egyéb jegyzések 20.000 korona. Az eddigi összes jegyzés 1.510.100 korona.

Az Aradi Polgári Takarékpénztárnál jegyzetek: új. Balogh József 200 korona, Bui Testvérek 3000 korona, Regyis Todor 1600 korona, Horvát János és neje 500 korona, Csév Mária 1500 korona, Sepsi Iona 500 korona, Csui Peter 500 korona, Tischni Mária és Katalin 500 korona, Tischni Mária és Katalin 500 korona, Zsif Terez 1000 korona, Vormittag Rozália 1500 korona, Schmalbach Magdolna 2000 korona, Rauc Regina 800 korona, Krausz Cecília 1400 korona, F. M. 6100 korona. Az eddigi összes jegyzés 1.380.000 korona.

Itthon bujdosik a cinkotai kékszakál.

(Kiss Béla él? — Aldozatok az ország minden részéből. — Hulla mint teherszállítmány. — Újabb áldozatokat jelentenek be.)

— Ejjel 2 óraker érkezett telefonjelentés. —

Budapest, május 11.

A cinkotai rablógyilkos bűnügye mind nagyobb és nagyobb kereteket ölt, a nyomozás mind szélesebb körökben folyik s ma már nemcsak Budapestre és Cinkotára szorítkozik, hanem az államrendőrség kénytelen volt az országnak ugyszólván minden vidékére kiterjeszteni, mert mint az az eddigiekből bizonyosra vevő, **Kiss Béla áldozatait az ország minden részéből kerültek ki.** A négy törvényszéki orvos ma estig folytatta a boncolást, azonban még így is csak öt hordo tartalmával lett kész, míg a hatodik hordo és a láda tartalmának megvizsgálása holnapra marad.

Megállapították, hogy Kiss Béla borzalmas tetjeit előre megállapított szisztémával hajlítta végre. Igyekeznie kellett, hogy áldozatait feltűnés nélkül tűntesse el, a bádogdobozokat jól kellett elrejtene s végre arra is gondolnia kellett, hogy a hullaszag ne legyen arulója. Kiss áldozatait kivétel nélkül ószegymosóvíve préselte be a hordókba s hogy hullaszagot ne árasztanak, konzerválásukra a legkülönbözőbb módot választotta, az egyik esetben diluált spirítusszal konzerválta áldozatát, máskor messzel, egy harmadik esetben rezgáccsal. Ez magyarázza egyúttal azt is meg, hogy a holttestek legtöbbször meg lehetőségen ép állapotban kerültek napfényre.

Az öt hordóból ma öt holttest került napfényre, ezek közül azonban csak az egyiket, Varga Katit lehetett kétség kívül agnoszkálni. Két további esetben a rokonok a hullákban felismerni vélték hozzátartozóikat, ezekben az esetekben azonban a nyom olyan bizonytalan, hogy a rendőrség nem fogadta el végérvényesen az agnoszkálásokat.

Az első hordóból, mint ismeretes, Varga Kati holtteste került ki, a harmadik esánu hordóból pedig egy guzsba kötött női hulla, amely felismerhetetlen. Ennek köré nyében R. V. monogram van s nyilvánvalóan esetéd volt.

Egy harmadik hordóban egy finom, kék kosztümbe öltözött nő volt. A holttest fejle lefele volt begyömöszölve a kis bádogaengerbe. Ez a hordo rezgálic oldattal volt tele, ami a hulla arcát felismerhetetlenné tette. Megállapították, hogy a gyilkos ezzel az áldozatával is, úgy vegzett, mint a többivel, ennek a nyakán is spargahurok volt. Valószínű, hogy ezt az áldozatát Kiss Béla álmában

ölte meg. Erre vall, hogy a nő karját meg most is úgy, mint alvó helyzetben, nyaka alá hajlítja. A hulla lábán finom francia cipő. A rendőrségnek az a teltevese, hogy ez a nő **egy Kanyó Margit nevű budapesti leány.** Kanyó Margit három évvel ezelőtt tűnt el. Szülei lakásáról azzal ment el, hogy a Parisi áruházban vállal állást s azóta nem látták.

Délután két óraker került a sor a negyedik hordo felbontására. Ebből a hordóból egy fiatal leány került ki. A boncolásnál megjelent Szilvassy Gaspárné, aki a hullában felismerni véli Tótn Mária nevű veszprémi születésű hugát. Tótn Mária 1906-ban jegyben járt Kiss Bélával, azonban egy héttel az esküvő előtt eltűnt. Vele együtt tűnt el 1400 koronát kitevő hozománya. A leány eltűnését annak idején bejelentették a rendőrségnek, amely nyomozást is indított, de haszalan.

Egy kisebb bádogtartály nem nullát tartalmazott, hanem különböző női tenerneműeket, cipőket és egy női pénztárcát. A talált ruhaneműeket a temető mellett mezőre rakosgatták ki, hogy az agnoszkálásokat így is megkönnyebbítsék.

Ma délután a detektívek elmentek Jakubek Jánosné mostani lakására, ahol egy zsákot találtak, amelyben Kiss Béla könyvei, olvasmányai voltak. Ezek nagyobbrészt pornográfikus művek, detektív regények.

Nagy Janor, Kiss Béla barátja körül szorul a hurok, mindinkább bebizonyosodik, hogy cinkostársa volt Kissnek. Nagy, mint ismeretes, hetek óta a dologkórásban teküdt. Szobátársai itt egy Komáromy nevű nyomdász és egy Lendvay nevű inas voltak. Ezek elmondják, hogy Nagy gyakran nyögött álmában. Midőn megkérdezték, hogy miért, elmondotta, hogy rémes álmai vannak, folyton hullákról álmodik. Ezzel aztán — s ez a pszichológiai a legterhelőbb körülmény — a beszélgetést a hullákról azonnal áterelte cinkotai tartózkodására és Kiss Béla barátjára. Amikor a gyilkosságokat felfedezték, lakótársai észrevették Nagyot, hogy igen izgatott. Nagy aztán elmondotta, hogy a bádognordóhoz, amelyekben a hullákat megtalálták, ő szerezte az anyagot, de mindjárt hozzá tette, hogy neki azért, semmi köze a dologhoz s csak Kiss Béla egyedül lehet a bűnös.

Megállapították, hogy mielőtt Cinkotára került volna, Nagy egy veszprémi patikában volt alkalmazva, mint laboráns. A veszprémi rendőrségnél jelentkeztek tanuk és elmondot-

ták, hogy a patikában több ízben akart Nagy gyorsan és fájdalom nélkül öté méreghez jutni. Amikor megkérdezték tőle, hogy minek az neki, mosolyogva válaszolta: — **Soha sem lehet tudni, talán magának, talán másnak.**

Mind valószínűbb lesz az a feltételezés, hogy a bádognordók nem rejtették Kiss Béla összes áldozatait. Kiss héténel feltétlenül sokkal több nőt tett el láb alól. Ezeket valószínűleg szintén némileg konzerválva hordókba gyömöszölte s amint a most megtalált hordók közül is az egyik már be volt egy nagyobb ládába csomagolva készen, mintegy arra, hogy vasutra feladják, úgy hihető, hogy ezekből az áldozatokból oly módon szabadult meg Kiss, hogy fiktív címekre vasúti teherszállítmányként feladta őket. A rendőrség ezért az összes vidéki állomásokra táviratozott s felszólította a raktárakat, hogy vizsgálják át az ott esetleg évek óta heverő kézbesíthetetlen láda, vagy hordószállítmányok tartalmát.

Az ügynek azonban legnagyobb mai szenzációja, hogy a budapesti rendőrség nyomozást indított az irányban, hogy Kiss megtalálja. A feltételezés ugyanis az, hogy Kiss még ma is él, még pedig itthon, Magyarországon. Ezt egyrészt támogatni látszik az a körülmény, hogy Agházy Kamil honvédszázados, aki a valjevoi szerb kórnázban együtt teküdt Kissel, kijelentette a rendőrség előtt, hogy nem tud arról, hogy Kiss meghalt volna, azonban bizonyosat nem állíthat, mert három súlyos sebbel gyakran önkivületben teküdt a kórnázban. **Ma délután azonban más forrásból, amelyet egyelőre elárulni nem lehet, szintén arról értesült a rendőrség, hogy Kiss Béla tudatosan keltette holt-hírét Budapest és Cinkota, hogy így vonja el magát a bűnvári következmények, az akasztófa alól.** Valószínűleg sikerült neki a valjevoi kórnázban egyik haldokló bajtársaival kicserelnie fejlapját s így módon került neve az elhunyt hadioglók listájába. Nem tartják kizártnak, hogy Kiss a szerbek Prizrendbe hurcolták, ahonnan azután, miután a bolgarok felszabadították a várost, a legelső transzportok egyikével visszakerült Magyarországra. A nyomozást ez irányban is erélyesen folytatják.

Ma délután jelentkezett a rendőrségen Kukan Gizella és közölte, hogy nővére, Kukan Katalin hat év előtt 1600 koronával eltűnt. Tudja, hogy nővére ismerte Kiss Bélát és gyakran meglátogatta őt Cinkotán. Egy Puz Szerén nevű budapesti családleány elmondotta, hogy barátónje, Hanser Mária egy ízben elutazott Cinkotára és onnan nem tért többé vissza. Szeesák János munkásnál néhány év előtt Miskolcra látogatásban volt nővére, Szeesák Erzsébet. A leány egy napon eltűnt. A munkásnak nővére egy ízben elmondotta, hogy egy Budapest környékén lakó bádogaemester a vőlegénye.

A nyomozást és tanuhallgatásokat késő estig folytatták s aztán holnapra halasztották. Az esti órákban a rendőrség szabadlábra helyezte egyelőre Jakubek Jánosét, Nagy azonban továbbra is fogva maradt.

Ma éjjel tizenkét óra tájban egy cinkotai lakos közölte a rendőrséggel, hogy gyakran látta Kiss Bélát és Nagy Janost ádóval felszerelve a községi személtérakó telep környékén. Miután nincs kizárva, hogy egyes áldozatait itt földelte el Kiss, a rendőrség elrendelte, hogy holnap a személtérakó telepen és környéken orosz togyokkai ásatásokat vegessenek.

Institoris Kálmán

1839 - 1916.

Az Aradi Nyomda tulajdonosai által.

Arad, május 11.

Hosszas szenvedés után ma örök álmra hunyta szemét egy csendes kis lakásban Arad város egykori polgármestere: *Institoris Kálmán*. A hatalomból, dicsőségből, munkából, amely fél évszázadon át betöltötte életét, az élet alkotására csak béke, csendes elvonulás maradt *Institoris Kálmán*nak. A nyugalmazott polgármester, aki ügyvédi diplomával zsebében ünnepelt operanékes lett, majd a színpadról a közigazgatási munka irásztalához került, közel kilenc év előtt történt nyugdíjba vonulása óta betegsége miatt visszavonult életet élt. Néhány évig még látható volt szikár alakja az utcán és térségében. Betegsége azonban egyre jobban elhatárolódott és a négy tai közé kötötte *Institoris*-t. Hosszu hónapok óta nem is lépett ki utcára a nagybeteg, amíg ma csendesen betejtezté életét.

(Élete.)

Institoris Kálmán, Arad nyugalmazott polgármestere 1839. év április 5-én született Aradon. Tanulmányait a minoriták aradi gimnáziumában kezdte meg, a kegyesrendiek pesti gimnáziumában folytatta, azután a pesti egyetem hallgatója a jogot. Ezen idő alatt, mivel az ének és zene iránt nagy hajlandósága volt, a pesti zeneiskola felső osztályát is látogatta s ez idő alatt nyilvános hangversenyeken is többször közreműködött.

Mikor az ügyvédi szigorlatot letette, akkor félretette a diplomát és operanékesnek ment, 1862-ben lépett fel először a Nemzet Színházban, a Don Pasquale operában s a siker, amelyet akkor elért, arra bírta, hogy végkép a színészetnek szentelje magát. 1863. szeptemberben a kolozvári színházhoz szerződött első operai baritonistának; másfél évet töltött a kolozvári társulatnál s 1864. nyarán Nagyváradon és szülővárosában Aradon is fellépett, mindkét helyen óriási sikerrel.

Majd a külföldre ment dicsőséget keresni. Egy telet az olomützi színháznál töltött, onnan pedig Hannoverba és Münchenbe ment vendégszerepelni. A müncheni udvari operának rövid ideig lírai baritonistája volt. 1866-ban szakított a művészi vágyakkal. Csendesebb foglalkozás után nézett. Visszatért Aradra, ahol a város tisztviselőjévé nevezték ki az alkotmány helyreállítása után pedig a város aljegyzőjévé választották. Azután még egyszer változtatott pályát. 1870-ben leköszönt az aljegyzőségről. Hosszabb utazást tett Német- és Franciaországban és mikor visszatért, Aradon ügyvédeskedett, míg a borosjenői kir. törvényszék felállításával, annak bírójává nevezték ki. 1872-ben az általános tisztújítás alkalmával választotta Arad város törvényhatósága főjegyzőnek. Ellenjelöltjei voltak *Antalfy Endre* és *Varga János*. Akkor leköszönt a bírói pályáról s közel harminc évig volt főjegyzője a városnak.

A művészet mellett az irodalommal is foglalkozott. Írt egy érdekes tanulmányt Arad város színészetéről, amely *Lukatos „Arad története”*-ben jelent meg. Az „*Alföld*”-nek hosszú ideig volt az opera és operett-előadások szakképzett kritikusja. A színészet érdekében tett fáradozásai mellett a társadalmi téren is kivette a részét a munkából. Alapította az

aradi nemzeti szövetség-et, amelynek elnöke. 1901. december 11-én a Salacz Gyula polgármesternek országgyűlési képviselővé történt megválasztása folytán üresedésbe jutott polgármesteri székbe *Varjassy Lajos* gazdasági tanácsos ellenében négy szótöbbséggel választották meg.

Mint a város 30 éven át főjegyzője valószínűs különlegesség volt a főjegyzők sorában. Mielőtt jegyzőkönyveket vezetett volna, a műszakkal kacérkodott s a művészet és irodalom berkeiből lépett a zöld asztal mellé. Csak természetesen, hogy nem olyan főjegyző lelt, amilyent a sablon elénk szokott állítani. Az egyetemen, ahol az újéletet követelő nemzet felébredését átélte, a deszkákra ahol a művészet rósszazin fátórával körülözött életet látta, nem azt tanulta, nem azt a szellemet szította magába, amely bürokratává penészesíti az embert.

Három ember segítette a múlt század utolsó három évtizedén modern városná tenni Aradot. *Institoris* volt a három közül a legrégebb, bár *Salacz Gyulának*, aki csak utána jött a városi ügyek élére és *Parecz Istvánnak*, aki még később bontakozott ki nagy kaliberű autonómiai vezetővé, a nyilvánosság előtt exponáltabb szerep jutott a város fejlesztés nagy és nehéz munkájában.

*Institoris*nak hivatása volt *Salacz*, *Parecz* és saját kezűvel és akcióit a törvényhatóságban nemcsak mint szónoknak megvédelmeznie, hanem a határozatokat akkép megszövegeznie, hogy azok a kormányokat is meggyőzzék arról, hogy az a városnak javát, az emelkedését idézi elő a valóságban. Ő felsége a polgármesteri székben 1904. májusában a királyi tanácsosi méltósággal tüntette ki.

1906-ban *Institoris Kálmán*, nyugalomba vonult és polgármesteri székét *Varjassy Lajos*nak adta át. Néhány évig még elég irriszen és jókedvűen járt-kejt a nyugalmazott polgármester, azonban miután három év óta súlyos betegesen otthon tartózkodott és ki sem mozdult lakásából. Az „*Aradi Nyomda részvénytársaság*”-nak éveken át elnöke volt az elhunyt, de betegsége miatt erről a tisztségről is lemondott élete utolsó évében.

(Betegsége és halála.)

A volt polgármester évek hosszú sora óta vesebajban szenvedett. Öt-hat évvel ezelőtt Budapesten járt. Ez alkalmával egy kiallításán elesett és térdkalásztörést szenvedett. A fővárosban *Borszék* egyetemi adjunktus meg is operálta, de ettől fogva állandóan betegeskedett, bár néha-néha kijárt még. Három évvel ezelőtt régi vesebaja nagyobb erővel ujult ki, ehhez járult még, hogy az utcán egy izben elesett, össze-vissza törte magát. Ettől az időtől fogva ki sem mozdult lakásából. Két év óta állandóan feküdt és ez a körülmény egészen elgyengítette az amugy is beteg szervezetet. Négy nappal ezelőtt hirtelen válságosra fordult állapota és azóta eszméletlenül feküdt ágyában. Orvosa mindent elkövetett, hogy megtartsa benne a már vergődő és távozni akaró életet. Agyánál fia, *Institoris Ferenc*, a 33. gyalogezred hadnagya és annak fiatal felesége *Bund Emmi* voltak, akik éjjeli nappalra téve ápolták a nagybetegét. Hiába volt minden fáradság, a volt polgármester ma délben fél kettőkor csendesen, észrevétel nélkül elszunnyadt.

A haláleséről nyomban értesítették *Varjassy Lajos* polgármestert, aki meglette az intézkedéseket, hogy Arad város törvényhatósága kifejezett adjon gyászának. A halálesetről a családon kívül a város, az *Aradi Közlöny* szerkesztősége és kiadóhivatala, továbbá az aradi

ágostai hitvallású evangélikus egyház, amelynek felügyelője volt az elhunyt, adott ki gyászjelentést.

Institoris Kálmán temetése május 13-án, szombaton délután 3 órakor lesz a Kis Ernő-utca 7/a számú házból.

Akit Frigyes főherceg hazaengedett a háborúból.

(Négy hadbavonult tiuból három elesett.)

Az Aradi Közlöny tulajdonosai által.

Pécs, május 11.

Megittuk, hogy a király kabinet-irodája után több emléktárgyat küldött olyan családok részére, ahol több tiu katona. Ilyet kapott Kémes község *Kovács József* nevű földmivelő polgára. *Kovács József* kémesi szorgalmas polgárnak négy fia vonult a háború kitörésével a harctérre, akik közül három hősi halált halt különböző harctereken, míg a negyedik, aki édesatyja nevet viseli, a *Frigyes főherceg* nevet viselő ezred altisztje.

A mélyen sujtott szülők mindent megkíséreltek, hogy legalább a negyedik tiut megmentse, nehogy öreg napjakra minden támasz nélkül maradjanak. A negyedik tiu is már ugy a szerbiai, mint az északi harctéren megsabesült, de fölépítve ismét a harctérre ment. Az öreg *Kovács* nagy bujában főkerezte egyik jó emberét, akitől tanácsot kért, mit tegyen, hogy a negyedik gyereket biztosabba helyre rendeljék. Es kisütötték, hogy aki már három derék tiat áldozta föl a haza oltárán, annak már joga van, hogy felsőbb helyen különös kegyet kérjen.

Instanciával fordultak most a hadügyminiszterhez, melyben elmondják az öregek nagy szomorúságuk okát és megkérték a hadügyminisztert, terjesztene föl azon kérelmüket a pécsi háziezred tulajdonosához, a hadrakelt seregek főparancsnokához, *Frigyes főherceg* tábornagynoz, hogy *Kovács Józsefet* vegyék ki a frontból és alkalmazják biztosabb helyen, mert ő sem akar kitérni hazafias kötelmei alól. Gondoskodtak arról is, hogy a kérvény a hadügyminiszter elé kerüljön, aki azt minden elismerésre méltó emberséges érzülettel elküldötte pártoló vélemény kapesán a főhadiszállásra és *Frigyes főherceg* szíve is meglágyult, mert nem mindennapi dolog, hogy a szülők három gyermeküket veszítsék el a háborús forgatagban.

Tizennégy nappal a kérvény elküldése után az utolsó *Kovács* gyereket főparancsnoki rendeleire váratiánul kiemelték a rajvonalból és hazaküldték a háziezred káderjéhez, Kiskunhalasra, de megengedték, hogy előzőleg rövid szabadságra hazamehessen szülőihez, hogy azokkal együtt sirassa elesett testvéreit. A kérelem teljesítésén is tulment még *Frigyes főherceg*, amikor a felséges urnak spontán külön előterjesztést tett, hogy a sorssujtotta szülőknek mély fájdalomukban valamely kegyeltes ajándékkal száritsa föl könyveit. Es a legelső magyar ember, a király, amint azt közöltük, ezt is megcselekedte. *Kovács József* szakaszvezető most már regrutákat oktat vélelt, arápnellmentes helyen és a háboru után ismét hazatérhet, hogy a gazdaságban egyedül végezze el testvérei helyeit is a munkát a kémesi határban levő kis földjükön.

Jegyezzünk

a negyedik hadikörcsönre!

A háboru váratlanul fog véget érni.

(Oroszország és Románia érdekelletét. — Marghiloman újabb nyilatkozata.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bukarest, május 11.

Mangoro, a „Giornale d'Italia” bukaresti munkatársa meginterjuvotta Marghiloman Sándort, aki a beszélgetés folyamán kijelentette, hogy ő nem németbarát, de egyuttal hangsúlyozta oroszellenes érzelmeit, miután meggyőződése szerint Oroszország Románia legnagyobb ellensége és mert nem vállalna felelősséget egy Oroszország oldalán folytatott háborúért.

— Amikor Szasszanov — mondta Marghiloman — a múlt év elején kijelentette, hogy elérkezettnek látja az időpontot arra, miszerint Nagy Péter byzanci álma megvalósuljon, rögtön arra gondoltam, hogy ennek az álomnak örökké befellegzett. Hogyha Oroszország Konstantinápolyt birtokba venné, ez Romániára nézve nagy veszedelmet jelentene. Oroszország igényt tart a Fekete tenger és a Bosporus korlátlan uralmára. Miután azonban Oroszország éppúgy kereskedik gabonával és kőolajjal, mint Románia, nyilvános az érdekelletét. Hogyha Oroszországnak sikerülne, a Duna torkolatát elfoglalnia, úgy úrrá válna Ausztria felett, de inkább Románia felett, amelynek nincsenek vasutai és így kizárólag a dunai ut használatára van rántva. Ma e tekintetben — folytatja Marghiloman — nyugodtak lehetünk, mert Oroszország nem jut el Konstantinápolyba és jobb is, hogyha ez a város a törökök kezén marad.

— Erzerum elestének nem szabad túlságos fontosságot tulajdonítani. A törökök még az orosz támadást megelőzően biztonságba helyezték a lagénységet és a municiót. Az pedig, hogy az oroszok erről az oldalról akarnak Konstantinápolyt ellen törni, egyenesen nevetséges.

— Erdélyből kevés hasznot látna Románia, hogyha a Duna torkolatát elveszítene, mert mit használna, hogyha lakosságát szaporítaná, de ennek nem ahatná meg a lehetőségét arra, hogy gazdasági terményeit kivihesse.

Marghiloman ezután kimerítően nyilatkozott Bratianu politikáját illetőleg és azt mondta erről, hogy hasonlít ahhoz, amikor egy foxterrier egy mozdonyt megugat és azt így meg akarja állítani. A foxterrier ebben az esetben Románia, a mozdony pedig Németország. Tényleg igaz, hogy Bratianu jelenleg jó viszonyban él Oroszországgal és lesi a beavatkozásra alkalmas pillanatot. De mikor lesz erre alkalom.

— Én ma is azon a véleményen vagyok, — mondotta Marghiloman — mint nyolc hónap előtt, hogy Románia semleges marad, ha csak nem adódik valamelyes egészen rendkívüli esemény. Ez az egész rendkívüli dolog azonban látszólag nem fog megtörténni, miután a háboru, úgy látszik, váratlanul fog véget érni, úgy, hogy Romániának a közbelépésre nem marad ideje.

— Romániát az esztelen mozgósítás különben súlyosan megkárosította. Ez által egy milliárd adósságot, 50 generáltest és 300 millió kincstári jegyet vett a nyakába, melyek közül a kincstári jegyek Angliában vannak és amelyeket Anglia pontosan be fog majd beváltásra vállalni.

— Bratianu politikája egyik oldalról sem találkozott tetszéssel, miután Románia még sem tanusított szigorú semlegességet. Először municiót engedett át Törökország számára, aztán Bulgáriának okozott sok kellemetlenséget.

— Volt idő, amikor Németország hajlandó lett volna gabonáért és benzinnért esérébe municiót és más szükséges cikkeket adni. Ma már Németországnak nincs szüksége Romániára, mert a benzint benzollal pótolta. Romániának pedig a világ minden táján van municiója, csak éppen otthon nem.

— Oroszország, amikor csapatai a Kárpátokban állottak, mindenféle engedményeket ígért, de Románia akkor is elszalasztotta az alkalmat, mert a Bánsághoz ragaszkodott.

Végül a német-román viszonyról nyilatkozott Marghiloman és kijelentette, hogy Németország a legjobb szándékkal viselkedik Románia irányában.

A Bulgáriához való viszony is láthatóan javul és nem is volna észszerű egy szomszéd állammal folytonos feszült viszonyban élni.

Báró Neuman Dánielne siremeke.

(Felavato ünnepség a temetőben.)

az Aradi közlöny tudósítása.

Arad, május 11.

Az, aki egész életében azért dolgozott, hogy az emberek szívében állítson magának éronél maradandóbb emléket, az idők múrással csak nő a társadalom tisztelésében, csak emelkedik ama tisztább magasságok felé, ahol mindent levetkezve, ami földi és mulandó volt, úgy él a piasz által mindig elevenen tartott megbecsülésben, mint ahogy báró Neumanné Fürst Mária az aradi egész társadalom előtt ma is és mindig a jótékonyagnak, a szív igazi nemessegenek példányképekül szolgál. A siremlékét alta körüli ma gazdag és szegény a temetőben és a kegyelelnak, a megemlékezésnek szentelt órában az ő nagy emberi erényei, a jótévesnek, a szegények istápolásának mindennél értékesebb földi elismerése volt az, amely a családi kereteken túlnőtt ünnepségben megnyilvánult.

Ma délután 4 órákor avatták fel az aradi izraelita sírkertben báró Neuman Dánielne Fürst Mária impozáns siremlékét. Jóval az ünnepség megkezdése előtt már gyülekezni kezdett a családi sírkert körül a közönség, amelynek sorában valóban társadalmi és osztálykülönbség nélkül ott volt mindenki: Arad előkelői köreiben kívül ott voltak, ott könyeztek a sírkörül a szegények, akik a fenkolt lelki uriaszonyban legnagyobb jótévesjüket vesztették el.

Az impozáns, egyszerűségében fenséges siremlék a pécsi Vulkan és Neubrunn szobrász-cég műtermének egyik kiváló alkotása. A urneves szobrászok első aradi műve ar. Palmay Lajosné nagy művészi értékű siremeke volt, ma már azonban több sikerült művek díszítik az aradi izraelita sírkertet, így a Lustig család, Seidner Bernat, Kall David és neje impozáns sírköve.

Néhány perccel négy óra előtt érkezett meg a még mindig mélyen gyászoló család a sírkörül a siremlékhez azok, akik hozzá legközelebb állottak: férje, Neuman Dániel báró, gyermekei, Neuman Károly báró és Dániel Tiborné báróné, továbbá Neuman Adolf báró, Neuman Alfréd báró, neje és gyermekei s az elhunyt fivére, Fürst Odön nejevel. Négy órákor a templomi vegyes ének-kar mélabus gyászkorust énekelt el, majd Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi tartott fennkolt, magasan szárnyaló beszédet, amely az összes jelen-voltakat a könyekig meghatotta.

— Sugárzó napot — mondotta a főrabbi — vészt az hiletett művész a siremlékbe, amely bearanyozza a megdicsőültnek, végvári Neuman Dánielne bárónének nevét. A szeretetnek, odaadásnak áldó melegét példázza, amelyet családi körben övére árasztott s mely reá visszaragyogott, de azoknak a kiváló ritka lelki tulajdonoknak fényét is, amelyet rajta sok más vonatkozásban is megcsodálhattunk, amelyekkel megáldva az előkelő, nemes uró valósággal gondviselészerű tevékenységet fejtett ki egy életen át, valamint azt a maradandó hatást, melyet tetteivel és irányító szellemével gyakorolt, mely sokaknak lelkében és a nevéhez kapcsolódó intézményekben nem csupán emlékek, hanem mint eleven ható-erő utána tenmaradt.

— O — folytatta — nemcsak megoldotta a reá váró kötelemeket, ő teremtette magának a feladatokat. Az az el nem sajátítható, az a hasonlíthatatlan s meg sem nevezhető valami, amivel végkép uralkodni tudott a lelkében amivel le tudta bilincselni, akiket arra méltatott, a sok bájjal párosult tekintély, amely egyéniségeből sugárzott, a szervezésnek, a kitalálásnak, az akaratnak nemes, okos, bölcs találékonysága mind, mind örömmel készséges munkatársainul szerezte, nyerte meg neki, a társadalom legjobbjait és vonzotta a szélesebb köröket és biztosította nem egy szép tervnek sikerét. Így nőtt jelentőségében s vált elsőrendű jótékony intézménnyé nőgyeletünk s az elhunytak egyéni alkotása a népkönyha. Így tamadt sorainkban a legnemesebb női szíveknek egész vezérkara, amely sok szegény család egeröl oszlatja el a gond felhőit. Ezek azok az érzések és gondolatok, amelyek e sir előtt a lelkükben ébrednek és ez avatja, ez az, ami megszenteli e siremléket, ez az, amiért minden időben igaz tisztelet és hála fog megáldani előtte.

Utána az aradi izraelita hitközség s annak törzesei fakado összes jótékony intézményeknek — amelyeknek a megboldogult egész életében legtöbb istápolója volt — nevében Nemess Zsigmond dr. mondott szép, tartalmas emlékbeszédet.

— Eljöttünk a kegyelet adóját lerólni — mondotta — az emlékmű előtt, amely egy nemesen gondolkodó, nagy lélek földi maradványait takarja el előlünk örökre. A hatalmas kö kegyeletünknek csak csóppnyi jele. Az elhunyt nagyusszony emléke messze innen, kint él a világban, a zajló életben, ott, ahova eljárt könyeket felszárítani, sebeket gyógyítani, bánatot enyhíteni. Tudatában volt egész életében annak, hogy a jótékonyág gyakorlásához a reit erszény nem elég, még ha jó szívet is párosul. A meleg szívhöz és hideg aranyhoz az értelemnek kell párosulni, az ésszel és csakis az a három ere együtt adja meg azt a biztos alapot, amelyre építeni lehet. Bennünket serkentett példájával, azzal, hogy működését közvetlen közlelől szemléllettük s ma nincs más feladatunk, mint az általa egyengetett utat

kon simán, akadálytalanul előre haladni. Büszkén valljuk őt a miénknek, aki a népkönyhát és a jótékony nőegyletet megteremtette, a miénk volt, egészen a miénk. E büszke szó harsogtatul fájalmunkat, mert aki a jótékonyaságnak szentelte életét, nem élt hiába, emléke mindig közöttük fog maradni. Jóságos nagyszonyunk, legyen édes a pihenésed, isten veled, örökre isten veled.

Ezútan Weiss Sándor főkantor-helyettes énekelt el egy gyászalt, majd Krausz Jónás rabbi-helyettes mondotta el az aradi izraelita elemi fiúiskola növendékeivel együtt a Haggadal-imát.

A gyászünnepeken testületileg képviselve volt az aradi izraelita hitközség, az izraelita nőegylet, a Népkönyha-egylet, a Chewra Kadisa, az árvaház, megjelent Fuchs Ignác irodafőnökkel élén a Neuman-gyár tisztviselőkarának küldöttsége. Jelen voltak még: Kintzig János főispán, Varjasey Lajos polgármester, Fábry Sándor Acsév vezérigazgató, Fábrián Lajos dr. királyi kuriai bíró, Lőcs Rezső, Angel István dr., Grein Nándor, Kovács Vince, Tisch Mór dr., Ottirabay Károly, Nemess Zsigmond dr., Heppes Miklós dr., Köller János dr., Koromzay Frigyes, Heinrich Sándor, Ring Géza, Fodor Gyula, Zerkovitz Rezső, Stauber József, Stauber Andor, Lóránt Emánuel, de Here János, Wadowszky Gusztáv, Zádor Imre, Szőlősi István, Rosenberg Miksa dr., Kemény Bertalan, Isschutz László dr., Leopold Zsigmond, Mandl Vilmos dr., Somogyi Gyula dr., Tenner József, Tenner Lajos, Halmay Andor, Robitssek Agoston dr., Eles Armin, Bing János, Deutsch Andor, Steiner Ferenc, Párcz Béla dr., Glöck Dezső, Weiss Dávid, Vajda József, Hegyi Albert, Fényes Dezső, Vas Sándor dr., Löwinger Miksa dr., Kara Győző és még többen.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A botrány. (Társadalmi dráma az Urániában.) A színász irodalmi filmjeinek sorozatából ma egy közismert társadalmi színművet, a „Botrány“-t hozta ki. Mesteri rendezésben, kiváló színészek játékaival történt ennek a drámának megfilmesítése, melynek cselekménye kiváló alkalmasnak mutatkozott a feldolgozásra. Mellenthein családban előfordult lopás ügye, mely azután botrányvá fejlődik, rendkívül izgalmas jelenetekben játszódik le. A dráma, melyet tegnap láttunk az Urániában, tisztán irodalmi és művészi eszközökkel építvén fel második felvonását, magából a cselekményből kitolyólag oly izgalmas második felvonást kerekít ki, amelynek jeleneteit a közönség lélegzet visszafogva követte. Igazi drámairo darabja ez és a közönségnél nagy sikert aratott. Külön meg kell emlékeznünk a film két főszereplőjéről. — A zóldszemű ember detektívdráma, mely a budapesti színházakban szenzációs sikert aratott az Uránia legközelebbi bemutatója.

* Psiander detektívdrámaiban. (Az Apolló szenzációja: A westendai rejtély.) A mozivilágnak érdekes művészi eseménye van. Psiander, aki ideális férfitípusával s eleganciájánál fogva szinte predestinálva van arra, hogy a szerelemi drámák hőse egy szenzációs detektívdrámában játssza el a főszerepet. Egy gonosztevő a megszólalásig hasonlít hozzá. A gazember ezt a körülményt felhasználva, merényletet követ el ellene s családjához furakodik. A cselekménynek ez a magva annyi izgalmas és megfogó helyzetet teremt, amennyit még ritkán láttunk három felvonásban összesűrítve. A Nordisk legjobb produkciói közé való ez a grandiózus film. A nagy detektív-dramát pénztől kezdve mutatja be az Apolló-színház az új harsogó fővételével együtt.

A hadügyminiszterné budoárja

(Az orosz történelem legnagyobb botránya. — Oroszok és románok.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 11.

Berlin. A Lokalanzeigernek jelentik Stockholmból: Azok az események, amelyek Suchomlinov letartóztatásához vezettek, talán az orosz történelem egyik legnagyobb politikai botrányává tognak fejlődni. A volt hadügyminiszter, mielőtt lemondásra kényszerítették volna, állandó nexusban állott a legnagyobb fegyvergyárakkal és összeköttetései révén kijárta, hogy az intendatúra a használatlan muniiciót is átvegye. A volt miniszter ezért óriási összegeket kapott. Letartóztatása előtt Suchomlinov új lakásba akart költözni, amidőn Bogorocki szenátor, aki a volt hadügyminiszter ügyében a vizsgálatot vezette, egy magasabb rangú intendatúra hivatalnoktól olyan adatokat kapott, amelyek kényszerítették a házkutatás megtartására. A letartóztatás valóságos drámai jelenet volt. Suchomlinov eleinte, mikor a házkutatást tartották, egészen nyugodt volt. Először dolgozó szobáját nézték át, majd az egész lakást átkutatták, de hiába, nem találtak semmit. A szenátor ekkor elrendelte, hogy Suchomlinov feleségének budoárját vizsgálják át, s ott megtalálták a bizonyítékokat a hazafúlásra. Erre a szenátor a volt hadügyminisztert letartóztatottnak jelentette ki és nyomban közönséges rendőrkecsiben a Péter-fál erődbe szállíttatta.

A 18 éves oroszok bevonulása.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik Bukarestből: Besszarabia városában plakátokat ragasztottak ki, amely szerint a uzennyoi evések bevonulása melyet május közepére tettek ki, bizonytalan időre elmaradt. Hír szerint felszerelés hiány az oka a bevonulás elhalasztásának.

Jzökevény oroszok.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik Bukarestből: Dacára a szigorú ellenőrzésnek, az utóbbi napokban az orosz katonák tömegesen szöktek át román területre. Tegnap nyolc szökevényt fogtak el román területen, akiket Tulcea-ba szállítottak.

Orosz kegyetlenkedések románok ellen.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik a Magyar Távirati Irodának: Az orosz hadvezetés még most sem hagyott fel az oroszok által megszállott osztrák területek román lakosságának üldözésével. Tuzaj György és Klanouk Konstantin osztrák nowosielicai lakosok, akik az oroszok elől Ausztriába menekültek, a következő vallomást tették az oroszok garázdálkodásairól: Három héttel ezelőtt az oroszok Boján összes lakosait összeserelelték és részben gyalog, részben pedig szekeren a nowosielicai pályaudvarra vitték, ahonnan az ország

belsejébe szállították őket. Husvét vasárnapján és héttől az orosz hadvezetés kiűrtette Boholica és Lehuszeni falvakat, amelyeknek lakossága tisztán románokból áll. Erőszakkal kergették ki házaikból az embereket a pályaudvarra. Senki sem tudott magával vinni semmit. A butosok a lakásokban, az állatok az udvarokon maradtak. Később orosz katonák és lakosok jöttek ezekbe a falvakba, akik az ott maradt butorokat elvitték és az állatokat elhajították. Az összeszedett románok között utközben egy asszony bele halt az oroszok bántalmazásába. Többen ellenkezni próbáltak, mire az orosz katonák közéjük löttek. A fiatal lányok között az orosz katonák erőszakoskodást követtek el. Az orosz uralom alatt a megszállt városokban rohamosan elharapóztak a fertőző betegségek.

„Franciaországnak király kell.”

(Oroszország arcátlan Romániával szemben.)

az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bukarest, május 11.

Bukarest. „Franciaországnak király kell” cím alatt a Zina vezető helyen az idegen monarchisztikus újságokban megjelent cikke kivonatát közli, melyekből világosan kitűnik, hogy Franciaországban a királyság visszaállítása küszöbön van. A román lap kiemeli, hogy a francia cenzura nem tartotta szükségesnek e cikkek megakadályozását. A hivatalos monarchisztikus újság bevallása szerint maguk a mai köztársaság támazsai, Briand és Delcassé urak azok, akik a királyság visszaállítása érdekében működnek.

Bukarest. Rada Rosetti a Moldovában megjelent „Nemtelenység és szemtelenség” című vezércikkében a román esztendő eljárást bírálja, mely nem értik meg a központi hatalmakat a Romániával szemben tanúsított arcátlansággal vádolni és azt állítani, hogy e hatalmak képviselői Románia méltóságát megsértették. A cikk szerzője elmondja ama megtámadást, melyet a két állam között kelesztett szenved, kik a leghevesebb és ellenük irányuló szidalmak és sértések között a legnagyobb nyugalmat és türelmet tanúsítják, sajátjuk pedig méltóságteljesen is. Történelmi adatokkal bizonyítja a cikkíró, hogy Romániával szemben Oroszország mindig arcátlanul viselte magát, majd így végei szavait: Adja az Isten, hogy továbbra is a központiak részéről ily szemtelen magaviseletnek és lealásznak legyünk kitéve, de őrizzen meg bennünket az Isten ama tisztellettől és kimélettől, melyet a szent cári ország juttatott nekünk.

Bukarest. Az Universul, mely néhány napig kimondott „Takista” lap volt, visszatért a semleges politikához. Igazgatói valószínűleg belátták, hogy egy veszített ügyért szólnak sikra, amely lapjuknak csak ártalmára lehet.

Bukarest. A „Ziua” írja: Országunkban egy olyan szervezetre lenne szükség, mely a népet a jóra nevelné, hogy a törvényt tisztelni tanulja és egész lényegét a haza szolgálatába állítsa saját érdekeinek alárendelésével. Csak így vehetjük elejét ama sok rossznak, mely az országban széjjel terpeszkedett.

Bukarest. Az „Adeverul” közli, hogy egy Krainik Gaston nevű bukaresti lakost Uogheniben minden ok nélkül letartóztatták és a legközségesebb gonosztevéként kezelik hat hét óta. Román utlevele volt az orosz követség láttaozásával ellátva. A külügyminiszter minden intervenciója hiábavalónak bizonyult.

A cinkotai asszonyfaló

(A rémdrama újabb részletei. — Milyen volt Kiss Béla? — A nők és a gyilkos. — Asatások a kertben.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 11.

A cinkotai temető házában ma bontották fel az asszonyiró bádogos nagyatékát: az oszló halottakkal telezsutott két bádogbordó. Erről a porzalmos aktusról külön számolunk be. A rendkívül nagy apparátussal folytatott nyomozásnak az áldozatok felboncolása és agnoszkálása csak egyik része. Detektívok serege kutatja és önként jelentkező tanúk hosszú sora vallja, hogy a szerelmait bádogaordókba rejtő Kiss Béla hogyan élt, milyen nagy nőbarát volt. Krafft-Ebing könyvébe ismét tejezet apró töredékei ezek az így kinyomozott adatok és vallomások.

(Kiss Béla, a jó ember.)

A ma kihallgatott tanúk vallomásából, mint valami apró mozaikdarabkákból, lassan kialakul Kiss Béla, az elegáns, hódító, vallásos, kegyetlen, ellenállhatatlan gyilkosnak egyénisége. Tudra Mihályna, egy összetöppördött, 62 esztendő anyóka mondja:

— Nagynénje voltam a Bélanak és tizen-négy hónapos kora óta én neveltem fel. Akkor halt meg az apja. Az anyja, aki a Rókus-kórházban most, április 28-án hunyt el, nem tudta a gyereket felnevelni. Tizenégy év óta azonban nem érintkeztünk vele, sem én, sem a többi rokon, az anyját ő is eltagadta és mindenkinek azt mondta, hogy neki se apja, se anyja nincsen.

Elmondja asután a megtört asszony, hogy az áldozatok közül többet ismert. Egyszerre csak előnti a szemét a köny és szinte görcsös zokogás között mondja:

— Sohas néztem ki jól abból a gyerekből, de hogy ilyenre legyen képes, nem mertem hinní sohasem!

Hgyébként csak a saját nevelőanyja mondja, hogy nem nézett ki jól a fiúból, mert más mindenki a lehető legnagyobb elismerés hangján nyilatkozik a cinkotai tömeggyilkosról. A legérdekesebb a meggyilkolt Tóth Margit sógornőjének, Tóth Antalnénak a nyilatkozata. Tóth Antalné, aki régebben ismerte Kiss Béliát, a következőket mondotta el:

— Kiss Béla nagyon jámbor ember volt, folyton a templomba járt és szerencsétlen sógornőmnek is rózsafüzéreket, meg imádságos könyveket ajándékozott. Tóth Margit különben a zárdában nevelkedett és nagyon örült, ha olvasót hozott neki a vőlegénye.

A házbéliek egyértelműen vallják, hogy Kiss nagyon szerette a virágokat és a kertjében a legszebb rózsákat ültette el. A tearózsáktól, sárga rózsáktól, tubarózsáktól olyan bódító illat áramlott ki a kertből, hogy a szomszédok csodájára jártak. Most már értik, mi volt az oka a gyilkos nagy virágszeretetének. Félt, hogy a tartályok esetleg talán mégis kinyílnak és kellett, hogy baj esetén a vi-

rágillat elensúlyozza a szerencsétlen hullák penetráns illatát.

Gótyán József, a cinkotaiak járásörmestere meséli:

— Ritka intelligens ember volt Kiss Béla. Iparosembernél az ilyen műveltség ritkán található. Gyönyörű könyvtára volt, sok pénzt költött könyvekre és meg is látszott rajta, hogy tanult ember. Mindenki szívesen társalgott vele és az urak is szerették. Itt Cinkotán sohasem mutatkozott nők társaságában, nem ivott, a modora a legkedvesebb volt és nem volt téma, amiről nem lehetett volna vele beszélni.

És ugyanígy nyilatkozik Cinkotán minden ember. Mindenki, még a jobb emberek is szívesen látták Kiss Béliát a társaságukban és denogy is gondolt volna valaki arra, hogy az ember, akivel a fehér asztalnál kedélyesen eldiskurálgatnak, odahaza hullákra torrasztott bádogaordók mellett alszik...

(Az „anarchista”)

Egy Szikágyiné nevű házmasteré, akinek házában Kiss hosszabb ideig lakott, már nincs ilyen jó véleményei róla.

— Kiss Béliára jól emlékszem, — mondja. Abban az időben én nyitottam vele a kaput és minden este találkoztam. Kissnek rossz híre volt a házban. Nagyon elegánsan öltözködött és biztosan emlékszem rá, hogy mindig fekete bársonykabátban járt. Sohasem dolgozott, munkába nem járt, de pénze mindig volt. Epen ezért szemet szurt a lakóknak és a házban s a környéken azt beszélték, hogy anarchista s ezért van annyi pénze. Elegáns öltözete ellenére külsejében mégis volt valami visszataszító csunyaság. Mindig góromban beszélt és szemével nagyon dühösen nézett. Akkoriban mindig mondtam a férjemnek, hogy nyisson ő kaput, mert félek, hogy ez a Kiss még egyszer leszur. Sohasem felejttem el, hogy egy este éktelen nagy lárásra riadt fel a ház. Kiss összeveszett egy alvóróvel és nagy késsel rontott a szobatársára. Szerencsére sikerült még idejében a bioskát kicsavarni a kezéből. Kiss azonban dühösen ordította:

— Megállj kutya, még leasszurlak. Mit nekem egy gyilkosság!

A nap legnagyobb részét Kiss a házban lévő Szántó-féle korcsmában töltötte, ahol sokszor lerészegedett. Kiss sokat járt szoknya után és a ház nem egy csalédjével folytatott viszonyt.

(Kiss és a nők.)

A szerencsétlen Varga Kati, akit a gyilkos szintén eltett láb alól, mielőtt utólerne volna őt a végzete, egy cinkotai kofaasszony-nál, ösv. Zsemlye Istvánnénál volt kvártélyon. Amikor utóljára ment el Zsemlyénél, csak a pénzét — mintegy 500 koronát — vitt el ma-

gával, a holmiját az özvegnél hagyta, aki a ruhát egy esztendő után elvitte a községházára. A mai napig a községháza padlásán volt a szerencsétlen Varga Kati két batyuja és azokat csak ma délután hozatta le a padlásról Holczmann rendőrörmester. Az egyik batyu tetején nagy, teketáblás imádságos könyv volt. A régi imádságos könyvben apró, kockás papírosdarabok voltak, néhány adasz, azután penitenciák, egy pár rojtozott szélű szentkép, az imádságos könyv mellett egy másik könyv lapjaira pedig vastagon, ceruzával Kati írta oda ezeket a szavakat: ... szeretlek forrón ... — Isten veled ... szeretaz-e még ... csókol-lak sokszor ...

Sokkal érdekesebb volt annak a csomag-nak a tartalma, amelyet Gótyán József esen-dőrörmester Jakubeknénál lozalt le. Ez a csomag, amelyet Kiss Béla bevonulása előtt ta-ka-ritónőjének azzal a megnagyással adott át, hogy a csomagot csak halála esetén szabad átadni Tarnay községi jegyzőnek és egyedül a jegyző bonthatja azt fel. A csomag voltaké-ppen egy nagyobb fajta skatulya, barna papí-rossal lekotve és vagy húszszor lepecsételve. A csomag tetején két borítékban vagy egy tucai pornografikus női fénykép volt, amelyek a legkülönösebb helyzetű nőket ábrázolták. Szépen összezsárolva egy csomó fénykép is volt a csomagban, ezek voltak a Kiss Béla áldo-zatának a fényképei, amit onnan tudnak, mert a fényképek között megtalálták Sebesy Jó-zsefné és Balázs Istvánné fényképeit is.

Néhány számla, rengeteg hozzá címzett postautalványról letéptelt szelevény, neki küldött csomagokról szóló szelevények mellett kü-lönrakva feküdtek a női levelek, több száz da-rab, mindegyik a megszólítással: Imádot Béliám! Drága szerelmem! Édes egyetlenem! Drága Apukám! Szeretett vőlegényem! stb.

Egyre-másra jelentkeznek az asszonyok és leányok, akik jól ismerték Kiss Béliát, a cinkotai gavallért. A cinkotai-gödöllői villa-moson beszélt ösv. K. J.-né rákosszentmi-hályi asszony, hogy egyizben vele is kikez-dett Kiss Béla. Földbirtokosnak mondotta magát, meghívta az asszonyt vacsorára, el is mentek a keleti pályaudvar mellett az egyik vendéglőbe. Anig, hogy leültek, egyszerre há-rom nő jelent meg az asztalnál a Kiss Béliát akarta, hogy K. J.-né fizesse a számlát.

Tegnap délután Cinkotán, a Kossuth La-jos-utca 40. számú ház udvarán megjelent egy fiatal asszony, Vels György újságárus felesége s elmondotta, hogy négy évvel ezalott a szom-szédos házban szolgált, mint szobalány. Gyak-ran hallotta, hogy Kiss a pincében mulatott nőkkel s az Ilona-telepre is kijárt, ahonnan egy izben egy csipkés női alsónadrágot hozott be. A nadrág tulajdonosa, egy szőke cselédeány elment Kiss lakására s visszakövetelte a ruha-darabot. A leány akkor hirtelen eltűnt, azóta sem látták.

Egész Cinkota, Rákosszentmihály és MÁ-tyásföld tudja, hogy a nőkedvelő bádogosmaster nem egysz.r fiakkeren robogott végig a poros országuton. Jobb- és baloldalán egy-egy nő fült. Leginkább a fővárosban és közeli nyara-lókban szedte össze a nőket. Mint mondják, az volt a trükkje, hogy amikor egy csinos nőt meglátott, egy piros selyemzsebkeendő lobog-tatott messziről. Amikor látta, hogy a nő reágal, elejtette a kendőt. A nő felvette és ez alkalmat adott a bemutatkozásra.

(Kiss áldozatainak száma.)

A rendőrségnek az a véleménye, hogy Kissnek nemcsak azok az áldozatai, akiket a hordóban megtaláltak. Sok valószínűség szó,

INSTITÓRIS.

(Emlékek az öreg polgármesterről.)

Arad, május 11.

A vaskezü polgármester után a sirba tért a lágyszívű polgármester: Salacz Gyula után *Institóris Kálmán*. Mindakettő a munkabírásnak utolsó fokáig kitartottak a város szolgálatában, ami a pihenőre jutott, az mindakettőjüknél az öregkor szenvedéseivel, az enyészettel való lassu birkózás volt. Salacz Gyula tizennégy esztendő tölthetett a penzióban, *Institóris Kálmán* csak kilencet.

Polgármestersége megkapó jelenettel kezdődött, a kik még emlékszenek rá, azok előtt bizonyára mindig telejtűtetlen lesz. A nyugalomba vonult Salacz Gyula örökéért heves harc indult meg. *Institóris Kálmán*, a főjegyző és *Varyassy Lajos*, a gazdasági tanácsnok voltak a jelöltek. *Urbán Iván*, első főispánja idején, vezette a rendkívül izgalmas közgyűlést. A szavazatok összeolvasásánál az utolsó percig nem lehetett tudni az eredményt. Végre kiderült. *Institóris Kálmán* négy szótöbbséggel győzött.

A közgyűlésen ott volt mind a két jelölt. A tanácsi asztalnál, egyik a főispán jobbán, a másik a baloldalon. Még mielőtt az egyiknek szemében a győző öröme, a másiknak arcán a kudarc levertsége megjelent volna, *Urbán Iván* kihirdette az eredményt, azután nozátette:

— Es most felhívom a két jelöltet: hogy itt, a közgyűlés színe előtt fogjanak egymással kezét, annak jeléül, hogy a küzdelem után nem marad keserűség egymás ellen egyiküknek szívében...

Ugy is történt. Hatalmas taps volt a kísérő zenéje ennek a szép, közvetlen jelenetnek. A rendezője, *Urbán Iván* pedig az ő finom tapintatával ezzel egyszerre visszahozta a harmóniát a város háza közigazgatásába.

Őt esztendő tölthetett a polgármesteri székben, amelyet ez idő alatt a legsúlyosabb politikai viharok hullámzottak körül. Neki jutott többek között az a nehéz feladat, hogy azon a közgyűlésen elnököljön, amelyen *Vásárhelyi Bélát* főispánná beiktatták. Az ellenzék programszerűen itt is obstrukciót rendezett, amelynek főszónoka *Nagy Sándor dr.* volt. Az obstrukciós beszéd természetesen az *Arpád-házi királyoknál* kezdte, hogy legalább négy óráig tartson. *Institóris Kálmán* egyre közbeszólt:

— Felhívom a bizottsági tag urat, maradjon a tárnál.

Nagy Sándor dr. polemizálni kezdett vele:

— Erről se szabad beszélni? Hát mondja meg a polgármester ur, miről szabad beszélni?

— Itt csak a város dolgairól. A többit mondja el az országban, ott jobban ráérnek erre!...

Az ország összes polgármesterei közül abban volt unikum, hogy pályáját — a színi pályánál kezdte. Három esztendőn át volt operaénekes, a legjobb művészi műtőkben. A néhány esztendője elhalt *Plesch Hermann* ritkasággyűjteményében még meg volt egy fákó daguerrotyp arckép, amely egy opera jelmezében ábrázolta a három kollegát: *Odryt*, *Tóthfalusit* és *Institóris Kálmánt*. Mikor leterít a művészi pályáról és mint főjegyző egy-egy jótékony célu hangversenyen remek tenorjával, dalszólásokkal a dobogón megjelent, azt mondta neki az öreg *Krispin*:

— Mindig mondtam, hogy kár volt neked ezzel a tehetséggel főjegyzővé súlyedni...

Ez a mult meleg közösséget teremtett

emellett, hogy a házban másutt is vannak hullák elrejtve és éppen ezért a nyomozó hatóság elrendelte, hogy mindenképp azt a kertet ássák fel, ahol a nevezetes disznóól van.

Az ásatásnak, amelyet orosz és szerb foglyok tegnap délután kezdtek el, érdekes szemlélője volt: *Nagy János*, a gyilkos *Kiss-nok* testi-lelki jóbarátja. Ennek a Nagynak a szerepe eddig még nincsen tisztázva, a volt községi rendőrt tegnap a Dolog-kórházban találták meg, fagyott lábát tenér gipszbe pólyázták és így szállították ki automobilon Cinkotára. *Nagy János* végignezte az ásatást, ott állott két detektív között az árok szélén és szemmel láthatóan sokszor összereszent.

Megállapították ugyanis, hogy *Nagy János* gazdájával, *Kiss Bélával* együtt ebben a kertben ásta el az általuk kitisztított pócegdörök tartalmát és épen azért vitték ki *Nagy Jánost* Cinkotára, hogy a nyomozás során felvilágosítsa a hatóságoknak segítségére legyen.

(Csontok kertjének elő.)

Az ásatás, amelyet a kertben, a pócegdörök helyén elrendeltek, már pár órai munka után exenzációs eredménnyel járt. Véres ruhadarabok, veres papírfoszlányok és szárdarabok, valamint csontok kerültek felszínre. Ezeket mind a bűnjelkekhez csatolták. Tovább kutatva, egy cementburkolatban akadt meg a munkások ásója. A házban lakó *Takács István* gyógyszerész erre azt a felvilágosítást adta, hogy a cementezést *Dulka János* csinálta, aki időközben meghalt.

A *Kossuth Lajos-utca* 40. szám alatti ház udvarának végében volt *Kiss* egy szoba-konyhas lakása. Tegnap délután *Hajós Géza dr.* vizsgálóbíró pontos méretet vétetett fel a helység fekvéséről és elrendelte, hogy a vakolatot kaparják le a szoba faláról. Nincs kizárva ugyanis, hogy a nemrégén pingált szoba falán vérfolymokat fedezhetnek fel.

(Az eltűntek névsora.)

A cinkotai község háza összeállították ama nők névsorát, akik a legutóbbi években tűntek el. Ezek: *Tóth Margit*, *Varga Kata* (tegnap felismerték az egyik hullában), *Komáromi Erzsébet* és *Pesák Julis*, aki évekket ezelőtt *Kissel* együtt élt a *Kiss* állítása szerint hitese felcsége volt, de egyszerre eltűnt két gyermekével együtt. Ezekkel együtt tehát hat volna a cinkotai eltűntek száma.

Csödbe jutott németellenes szövetség. Londonból jelentik: A mult évben alakult németellenes szövetség, amely különösen a *Morningpost* erkölcsi támogatását élvezte, csödbe jutott. Egy *Hennequin* nevű kalandos multu francia ujságíró alapította a mult év áprilisában, amidőn családteklül fölvette az *Edward John Chaterton* nevet, mert az angolok minden külföldivel, még a franciával szemben is bizalmatlanok. Bár a *Morningpost* és más lapok is ugyancsak ütötték a reklám dobját emellett a vállalkozás mellett, még sem prosperált, mert egy év alatt mindössze tizenhat ezer márká bevétel volt és ezzel szemben kiadása huszonöt ezer márkára rugott. Ez a deficit végre is csödbe juttatta a „hazafias” vállalkozást.

A kameruni német menekültek. Budapestről telelónálja tudósítók: Madridi jelentés szerint Kamerunból mintegy ötszáz német alattvaló családjával együtt Madridba érkezett. Több gyarmatos és közel ezeröt száz német alattvaló lett banszült Spanyol-Guineában maradt.

közte és a művészet között. A színészeknek nemcsak pártfogója, hanem szerető barátja volt. Mikor *Bács Károly*, az ismert apaszínész nyugalomba vonult, azt kérdezte tőle:

— Miért siet penzióba?

— Hát mit csináljak? A régi időkben még polgármesterek is lehettek a színészekből. Ha még ebben lehetne reménykednem...

— Mentse meg attól magát a jó Isten!

— mondta a meggyőződés hangján *Institóris Kálmán*.

Életének egyik utolsó műve az aradi *Besze János* szobor volt. Már nyugalomba vonulása idején ő volt az elnöke a bizottságnak, amely a szabadságharc nemes alakja, a negyvenkilencediki országgyűlés egyik utolsó követje emlékének megörökítését tűzte ki célul. Mikor a *Besze-szobor* készen volt, az ünnepi lelavatóján — már törött lábbal bicogott oda — azt mondta:

— Most már semmivel se vagyok adósa az életnek.

Aztán lassan eltűnt az emberek közül. Szinte észrevétlenül költözött el a földi világról, ahol már, úgy érezték, nincs keresni valója. A szépnek, a jónak, a művészetnek, a közérdeknek élt, amíg az életet használni tudta. Es most elbucszott.

H I R E K LEGÚJABB.

Ejtel fél 3 órai
telefonjelentések.

Kopenhága. A pétervári sajtóiroda jelenti: A görög kormány eddig nem engedte meg a szerb csapatoknak Görögországon keresztül való szállítását. A görög kormány ezt azzal indokolja, hogy azért nem adja át vasutait a szerb csapatok részére, mert járványok behurcolásától fél és attól, hogy a keskenyvágányú patras-larisorai vasuton a csapatok szállítása igen sok időt venne igénybe. A négyes-szövetség meg van arról győződve, hogy a görög kormány csak ezekkel a kitágításokkal akarja elkerülni az entente követelésének teljesítését, mert fél Németországtól.

Az entente kényszeríteni fogja Görögországot követelésének teljesítésére. Az entente követői utasítást kaptak, hogy a szövetségesek vezérkarával egyetértve járjanak el Görögországban a követelések teljesítése dolgában.

Genf. A *Figaró* jelentése szerint a portugál kormány az ország összes városaiban kihirdette az ostromállapotot. A kormány intézkedése különösen a monarchisták ellen irányult, akik az utóbbi időben élénk propagandát fejtenek ki. Azt hiszik, hogy a portugál royalisták az ir lázadáshoz hasonló felkelést akarnak szítani és a zavargásokat arra akarják felhasználni, hogy a monarchiát helyreállítsák.

Genf. A verduni harcokról szóló legutóbbi francia jelentéseket a cenzura eltiltotta közölni. Ezek a jelentések komoly aggodalmukat fejezik ki, hogy a németek tartósan birtokában vannak a 304-es magaslathoz és Verdun egyik legfontosabb erődjét ezzel teljesen veszély fenyegeti.

— A német trónörökös kitüntetése. Berlijnből jelentik: A német császár a német trónörökösöt a második sziléziai vadász-zászlóalj tulajdonosává nevezte ki.

— **Udvari és várplébánia.** Budapesti telefonálja tudósítók: A hivatalos lap holnapi száma közli azt a királyi elhatározást, mely szerint a király legfelsőbb kéziratával elrendelte, hogy a budapesti királyi várban levő katolikus plébániának az udvari és várplébániai rangot adományozta és elhatározta, hogy a plébánia a magyar királyi udvari és várplébánia címet viselje. Ugyancsak elhatározta a király, hogy a Hofburg plébánia ezentúl a császári és királyi udvari és várplébánia címet viselje.

— Gyújtó gépfegyvergyölközök pusztították el az olasz léghajót. Budapesti telefonálja tudósítók: A sajtóhadiszállásról érkező hírek szerint a görzi gyakorlótér felett legutóbb elpusztított olasz kormányozható léghajót új találmánnyal: gépfegyverből lövő gyújtó lövedékekkel semmisítették meg. A Citta di Ferrara és a Citta di Jesi megsemmisítése után hosszú ideig nem merészkedtek olasz léghajók állásaink fölé. A most megjelent léghajó visszavonulási útját tűzértségünk által el, mert az egész fronton belőve tartotta magát. Felszálló repülőink azután darázsrajként vették körül az ide-oda forduló léghajót és gépfegyvereikből gyújtólövedékekkel árasztották el. A féltelmes hatású golyókat, amelyek felgyújtották az olasz léghajót, osztrák ember találta fel a háború folyamán.

— **Megérkezett Berlinbe az amerikai válaszigyűzők.** Budapesti telefonálja tudósítók: A Norddeutscher Allgemeine Zeitung közli ma az Egyesült-Államok válaszigyűzőkét. A jegyzék megegyezik a Reuter-ügynökség által közzétett szöveggel, csupán stiláris eltérések vannak a hivatalos fordításban.

— **Liebnecht fogságban marad.** Budapesti telefonálja tudósítók: Berlinben ma a német birodalmi gyűlés elé került a házszabály bizottságnak Liebnecht szociálista képviselő letartóztatása ügyében tett jelentése. Hosszabb vita után a birodalmi gyűlés névszerinti szavazással 229 szavazattal 111 ellenében elfogadta a javaslatot. A szavazás eredményének kihirdetésénél a szociáldemokrata munkaközösség soraiból „Pfu“-kiáltások hangzottak, amit a jobboldal élénk derűvel fogadott. A szavazás eredménye azt jelenti, hogy a birodalmi gyűlés nem tesz lépéseket Liebnecht szabadon bocsátása érdekében.

— **Tizenöt év helyett három.** Bécsből jelentik: Neuron bécsi cipő nagykereskedőt kevéssel ezelőtt haderő elleni büntetés miatt tizenöt évi fegyházra ítélték. Az ítélt nagykereskedő az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be. A legfelsőbb Landwehr törvényszék a semmisségi panaszt elutasította, de helyt adott a büntetés kiszabása ellen beadott kifogásoknak és az ítéletet három és fél évi fegyházra változtatta át, a melybe beleszámította a vizsgálati fogságot.

— **Bécs városparancsnoka meghalt.** Budapesti telefonálja tudósítók: Bécs város katonai városparancsnoka Kéki Rionárd altábornagy ma délelőtt hivatali szobájában hirtelen meghalt.

— **Kiemelek a Lusitaniát.** Budapesti telefonálja tudósítók: A Frankfurter Zeitung értesülése szerint Newyorkban társaság alakult a német tengeralattjárók által elsüllyesztett sok száz milliót érő kereskedelmi gőzösök kiemelésére. A társaság munkáját a Lusitania kiemelésével akarja kezdeni, mert ha csupán a hajó több alkalmi részeit sikerül is felszínre hozni, ezek is tizenkét millió dollár értéket képviselnek.

— **Bézart iskola.** Varjassy Lajos polgármester Tisch Mór dr. főorvos előterjesztésére elrendelte a román-polgári leányiskola és a vele kapcsolatos internátus bezárását. Az iskola növendékei közt két voronyesi eset fordult elő.

— **Triesztet akarják a szerbek.** Budapesti telefonálja tudósítók: Basel. A Baseler Nachrichtennek jelentik Pétervárról: Pasics szerb miniszterelnök a napokban a pétervári szláv klubban beszédet tartott, melyben azt fejtegette, hogy a délszlávok részére Triesztet feltétlenül meg kell kapni. Az orosz sajtó foglalkozott ezzel a beszéddel és Pasics követelését támogatta.

— **A Fekete Kéz főnökét agyonlőtték.** New-Yorkból jelentik: Carmine Tedescuit, a hírhedt Fekete Kéz-rablóbanda főnöke, akinek fejére nagy vérdíj volt kitűzve, egy Massimino nevű olasz kereskedő agyonlőtte, amidőn háromszáz dollárt akart tőle fenyegetéssel kizsarolni. Egész New-York föléledt a veszedelmes bandita halálának hírére.

— **Nyolcszázötven márkáért a háború teher jut az angol csecsemőkre.** Londonból jelentik: Nagybritanniának tejenként, a csecsemőket is beleszámítva, 810 márkába került a háború. Ebből a rengeteg költségből ötszázötven két millió fontot adóból fedeztek, 1323 millió fontot pedig kölcsönökből.

— **Öngyilkos kísérlet.** Ma délután egy óra tájban az Akác-utca 9. számú házban levő lakásán Odaí Lajosné, aradi köznéves felesége öngyilkosságot követett el. Egy pohár marólugot ivott. Az öngyilkos asszonyt Weil Károly dr. ügyeletes rendőrtiszt foglalta a kórházba szállíttatta.

— **Nincs válasz az amerikai jegyzékre.** Berlin. A Wolff ügynökség jelentik: Valószínű, hogy a német kormány nem fog válaszolni az amerikai jegyzékre. A helyzet ugyanis nem ad okot írásbeli nyilatkozatra, a végleges döntés azonban még nem történt meg.

— **Talált aranylánc.** A Salac-parkban egy aranyláncot találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti Zima Tibornénál (Kereskedelmi és ipar kamara).

— **Papirszalveta és csomagoló papir** olcsón Kerpeinél.

— **Underwood-gépiró és gyorsíró** iskola Zitter és Hollos cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

— **Könyvtárakat, bályeggyűjteményeket** és hangjegyeket vesz Kerpei könyvkereskedése.

Senki ne maradjon el a nemzeti kölcsön aláíróinak hadseregéből.

Lehár király.

(Hogyan születnek a turcsaságok?)

Az Aradi Közlöny tudósítója.

Arad, május 11.

Gyakran fordul elő, hogy egyik-másik szedő okosabb akar lenni másoknál, rendszerint az általa szedendő cikk irójánál. Olyankor aztán valami általa teljesen meg nem értett kifejezésen, vagy neven addig okoskodik, addig morfondíroz, amíg azt teljesen ki nem forgatja.

Igy például a háború elején sok esett a franktirőrökről. Egy szegedi tekintélyes lap-társunk egyik szedője sehogy sem tudta elképzelni, hogy mik azok a franktirőrök. Neki csak az csengett ki ebből a szóból: ör. Szedte tehát a franktirőrt következetesen így: franktir ör.

Egy másik magyar lapnál néhány hónap előtt cikket közöltek az orosz seregek alkotó elemeiről. Benne volt a cikkben az is, hogy az orosz csapatok között cserkeszek is harcolnak. Már most az illető szedő elfelejtette azt, hogy az iskolában, sokat tanult a cserkesznépről, ellenben az utóbbi időben sokat hallott a cserkeszekről. Mindjárt tisztában is volt tehát vele, hogy a cikkíró tévedett és a cikket úgy szedte, hogy az orosz csapatok között cserkeszek is harcolnak.

Vizsont akadt egy másik szedő, aki éppen az ellenkező hibába esett. Azt kellett volna neki szednie, hogy az angolok a boy scoutokat, a cserkeszeket használják kémiszemlékre. Ez a szedő viszont kevéset tudott a cserkeszekről, de mivel egyszer ponyvaregényt olvasott, melynek A szép cserkeszleány volt a címe. Ebből a regényből tudta, hogy vannak cserkeszek is a világon s azért azt szedte, hogy az angolok cserkeszeket használtak kémiszemlékre. Tehát jóval a marseillei vendégszerelés előtt juttatott oroszokat az ententának.

Igy történik meg, hogy Blidár Vall, az aradi színház új tagjának neve Blidár „Valaki” lesz nyomtatásban.

Legfényesebb szedői okoskodás bizonyítéka azonban a St. Gallenben megjelenő Ostscheiz című lap esete. A lap színlapot közölt, mely Shakespeare Lear királyának előadását hirdette. Az illető hirdetés-szedő nem találkozott még soha életében sem az öreg Lear papával, sem annak lányaival, ellenben többször megnézte a vig özvegyről szóló operettet s tudta, hogy ennek Lehár a szerzője. Biztosan tévedett a színházi iroda a színlap megírásánál, gondolta magában az okoskodó szedő s azért Lear király színlapját a következőképen szedte ki:

„St. Gallen városi színháza.

Szombat, jan. 29. Este nyolc órakor.

Rendes helyárak.

LEHAR KIRÁLY.

Szomorújáték 5 felvonásban.

Irta: Shakespeare.”

KÜZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **A Magyar Fakeskedők Hítelintézete Részvénytársaság** az utolsó hetekben különböző nagyobb üzleteket kötött le. Legutóbb Fülöp szász-közbürg-góthai herceg őtensége erdőig zgatóságától megvette garamszécsi és murányaljai erdeiből két évi időtartam alatt kitermett 150—180.000 m³ tűrészhasonlít. Ugyanez időre az intézet használatába mennek át a hercegi uradalom garamszécsi és murányaljai gőztüreszei is. Miután ezek az üzletek nagyobb leköltött tőkés igényeknek, a

Igazgatóság 10-én megtartott ülésén elhatározta, hogy a legközelebb egybehívandó rendkívüli közgyűlésen az alaptőkének 10 millióról 20 millió koronára való felemelését fogja javasolni. Ez alkalmal az eddigi igazgatóság két új tag választásával kiegészítettik.

= Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület május hó 6-án tartotta Vásárhelyi Józsi igazgató elnökelete alatt ötvenkettedik rendes közgyűlését. Ipolyi-Keller Iván ügyvezető titkar előadása alapján a közgyűlés tudomásul vette az igazgató választmány az 1915-ik évi működéséről, valamint a számvizsgáló bizottság az 1915. évi számadásokról szóló jelentését és az 1916. évi költség előirányozatot 25700 korona végösszeggel jóváhagyta. — Az elhalálozás folytán üresedésbe jött négy igazgatósági helyre pedig Bohus Lajos báró és Czárán János földbirtokosokat, továbbá Helm Ottót a foharcegi bérlői urada omi tisztségét és Varga Zsigmond állami vincedél iskolai igazgatót választotta meg.

= Vadszőlő-venyige vásárlása. A cs. és kir. hadügyminisztérium közhírré téteti, hogy teljesen száraz az 1915. évről való vadszőlő-venyigét vásárolni, igazsokra a hasonló célokra alkalmasat, a szállítási állomáson véve át, métermérszájával 6 koronáért. Az ajánlatokat haladéktalanul a következő címre kell beküldeni: K. u. k. Krie ministerium 13. Abteilung, T. u. L. G. III. Wien, Vorderer Zollams-strasse 3.

= A Parcellázó Bank tőkeemelése. A tőzsdén újból lenyegesen emelkedtek a Parcellázó Bank részvényei nyilván szíves hírességgel kapcsolatosan, hogy a bank újból alaptőkét fog emelni. Amint értesülünk, ez a híresség legalább is korai, mert a bank, az egyre fejlődő üzletmenet dacára, egyelőre nem gondol tőkeemelésre.

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTTÉR.

(Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.)

mossóczy Institoris Ferencz és neje szül. Bund Emma a maguk, úgy az atyáik, valamint számos rokon, ismerős és jóbarátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik a felejtetetlen jó apa, após, sógor, nagybácsi, rokon és jóbarát

mossóczy Institoris Kálmán

kir. tanácsos, Arad szab. kir. város nyug. polgármestere, az aradi ág. hitv. evangélikus egyház felügyelőjének stb.

1. évi május hó 11-én d. u. 1/2 órakor, életének 77-ik évében hosszas szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai 1. évi május hó 18-án d. u. 8 órakor fogtak Kiss Ernő-utca 7/a. sz. gyászházból, az ágostai hitv. evangélikus egyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1916. május hó 11-én.

özv. mossóczy Institoris Gyuláné, Kászonyi János és családja, özv. Földes Jánosné szül. Kászonyi Lujza, sógor és sógornói, özv. Bund Aurélné és családja, nászasszonya: Hauser Sándorné és családja, mossóczy Institoris Gyula és neje, mossóczy Institoris Frigyes és családja, mossóczy Institoris Zsigmond és családja, unokaöccsei és huga és számos rokonság. 16

Varga Imre első temetésrendező iktézete Arad, Andrassy-tér 13. Telefon nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 738.

Helybeli és vidéki
kiskereskedők,
kantinosok,
piaci árusok
és más
vizontelárusítók
sz. figyelmébe ajánlom, hogy

noteszek, különböző színű
mappa-levélpapírok, fényes és matt katonái,
valamint brom-levelezőlapok, páros és virágos
aranyozott levelezőlapok, olcsó háborus
imakönyvek, cigaretta-
hüvelyek, cigaretta-
papírok, írónok, elemi
isk. irkák, 100—100-as
levélpapírok, vajcsomagoló papírok, író tollak,
tömeglevélpapírok, mindenféle csomagoló papírok,
makulatura, tábori dobozok és ládikák, stb.
papírnagykereskedésében
állandóan nagy mennyiségben és igen olcsó árakon
kaphatók. Vidéki megrendelések is pontosan intéz-
tetnek el.

Kerpel Izsó

papírnagykereskedése

Aradon, Andrassy-tér 20.

Telefon 385. szám.

Kristálysóda

kis- és nagyobb mennyiségben
kapható:

Vojtek és Weisz
Aradon. 2413

Rézgálicot

ajánlunk júniusi szállításra, amelyre előjegyzéseket már most elfogadunk.

2372

Aradi Termény- és Áruraktár R.-T.

Telefon 807. sz.

315—1916. gsz.

Hirdetmény.

Ezennel tudatjuk Aradváros közönségével, hogy a mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok igazgatósága 1. évi május hó 18-án magyar és simenthall fajta üszők és tehének eladása iránt árverést tart.

Arad, 1916. május 8.

A gazdasági szék.

Értesítés.

A

VAKOK BOLTJA

tisztelettel a nagyközönség b. tudomására hozza, hogy Deák Ferenc-utca 39. sz. alól

Tabajdy Károly-utca 3.

(volt Megyeház-utca)

alá költözött.

Kérjük a vakok késztményeinek kegyes pártolását.

240—1916. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a máriaradnai kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 199/15. számú végzése következtében özv. Kopcsányi Kristófné szül. Deheleán Anna volt aradkövi lakos hagyatéka javára 901 koronára becsült és a hagyatéki leltárba felvett következő ingóságok, u. m.: hordók, butorok és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a máriaradnai kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 199/15. számú végzése folytán Aradkövi községben, helyszínén

leendő megtartására 1916. évi május hó 22-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény-cikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságot mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Máriaradna, 1916. évi május hó 9. napján.

Tichy Árpád,
kir. jbir. végrehajtó.
2419

Magyar királyi államvasutak.

97964—1916. szám.

Arverési hirdetmény.

É-kézbesíthetler küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban, délelőtti 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladotni:

Állomás	1916. május	hó	nap
Arad		29-én.	
Békéscsaba		15-én.	
Brassó		30-án.	
Budapest dunapart teher p. u.		16-án.	
Budapesti—Józsefváros		18-án.	
Budapest nyugoti pályaudvar		22-én.	
Debreczen		28-án.	
Eszék		19-én.	
Fiume		23-án.	
Győr		15-én.	
Kaposvár		18-án.	
Kassa		22-én.	
Kolozsvár		23-án.	
Losonc		16-án.	
Miskolcz		26-án.	
Nagyszében		29-én.	
Nagyvárad		24-én.	
Pápa		24-én.	
Pécs		26-án.	
Pozsony		17-én.	
Sátorajja-Ujhely		19-én.	
Szabadka		30-án.	
Szatmárnémeti		25-én.	
Szeged		17-én.	
Szolnok		16-án.	
Temesvár Józsefváros		25-én.	
Ujvidék		29-én.	
Zágráb		25-én.	

Budapest, 1916. évi április hó.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik).

Feltétlenül perfectk

magyar és német

gyors- és gépirónő,

aki a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, azonnali, vagy rövid időn belül belépésre

alkalmazást nyer.

Magyar és német nyelvű ajánlatok fizetési igény és eddigi alkalmaztatás megjelölésével:

Baumel, Steiner és Társa Részvénytársaság

LUGOS-i céghez intézendők.

2416

Fedák
cipőkrém

1 ÜVEGTÉGELY
A LEGNAGYOBB
HÁZTARTÁSBAN
EGY
HÓNAPRA
ELEGENDŐ.
ÁRA
1 KORONA

CSALÁDI
Fedák
cipőkre

EGY HÓNAPRA ELEGENDŐ

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krém.

Ara egy tégelynek 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna Hajfestő a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szörvestő-Depilior. E kiténő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárban
ARAD, Andrásy-tér 22. sz.
Alapított 1888. évben az Aradmegyei Kórház számára.

Apró hirdetések.

ELLATÁS.

Fiamnak,
ki 8 éves, ki lenne gondviselője,
teljes című leveleket kér Waldeck,
Arad. 2417

ALKALMAZÁST KERES.

Cimirást elvállalok.
Címem megtudható a kiadóhiva-
talban. 2426

Egy közepkorú nő,
ki a háztartás minden ágában jár-
tas, magános urhoz vagy plébá-
niára házvezetőnői állást keres.
Cím a kiadóhivatalban. 2879

Egy 16 éves
izr. vallású 2 polgárit végzett
leány, üzletben jártas, magyar,
német és román nyelvet írásbeli-
leg és szóbelileg bírja, megfelelő
állást keres. Cím a kiadóhivatal-
ban. 2408

ALKALMAZÁST NYER.

Egy megbízható
magános idősebb nő, ki a hástar-
tásban is jártas, két gyermek
mellett felvétetik. Tudakozódni le-
het Csiky Gergely-u. 19. sz. 2422

Gepíró,
ki dictandó után perfect gépet,
100 korona kezdőfizetéssel azon-
nal alkalmaztatik. Ajánlatok „Per-
fect gépelő” cím alatt a kiadó-
hivatalba kéretnek. 2428

Bejárónét
keresek kéttágu családhoz. Török
Gábor-utca 19. szám. 2426

Kelemen-téri
gyógyszertárban egy szorgal-
mas férfi vagy nő, laboránsnak
felvétetik. 2364

Szakácsnő,
30—35 év körül, ki éves, jó bzo-
nyítványokkal rendelkezik, urhoz
nél alkalmazást nyer. Cím a ki-
adóban. 2497

Nyomdász-tanulónak
felvétetik két fiú, kik a 14. évet
betöltötték és legalább 6 osztályt
végeztek. Bővebbet a kiadóhiva-
talban.

Fiatal
fűszer-, vás- és vegyeskereskedő-
segéd június 1-re alkalmazást nyer.
Reisz József, Alsósimánd. 2402

KIADÓ LAKÁS.

Báró Bohus-palotában
1. é. augusztus 1-től bérbeadatlik
a Zrínyi-utcai 1-ső kapu bejáratá-
nál a 26. számú III. emeleti négy-
szobás lakás központi fűtéssel és
liftszel mellett. Házgondnok-
ság. 2408

Három utcai,
4 udvari szobából álló lakás An-
drássy-tér 8. sz. alatt azonnalra
kiadó. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Rózkénpor
kapható Färber Lajos cég-
nél. 2421

Szilvapálinka
Mondorlakon, 80 hektóliter egy-
szer főzött, eladó Kuvinán Pasz-
kál mondorlakai lakosnál. 2418

Széna eladó
Peirovits Demeternél, Munár u. p.
Székessut. 2424

Cirok seprő
kapható Färber Lajos fűszer-
kereskedésében. 2094

Tisztí bocknyereg
teljes hadi felszereléssel, kitűnő
karban, elsőrendű gyárműny, ju-
tányos árban eladó. Dr. Vadász
Telefon nircs. 2886

Perusa kabát
női, megvételre kerestetik. Cím a
kiadóban. 2898

Bosznai
száraz szilva kapható Färber
Lajos fűszerkereskedésében.
2093

As új házirendről
alkotott szabályrendelet kapható
Pichler Sándor papirkereskedésé-
ben és könyvnyomdájában, Sza-
badság-tér 1. Telefon 308. 611

Hárs
majunga és tamatave minden
mennyiségben kapható Fär-
ber Lajos fűszerkereskedésé-
ben. 2095

KÜLÖNFÉLE.

As Anusol
aranyér kupokat mindenben pó-
tolják a Haemorrhoidak kupok, azo-
nos összetételük folytán hatásuk
is teljesen azonos, ára 8 korona.
Földes gyógyszer-tár, Hehs gyógy-
szertár Arad. 12

As angol
fájdalomcsillapító Bengue balsamot
teljesen pótolja a Hehs-Földes-
féle fájdalomcsillapító balsam, tel-
jesen azonos összetételű, mint a
Bengue liniment, ára 2 korona.
Földes gyógyszer-tár, Hehs gyógy-
szertár. 12

Ertesítés!

Tisztelettel tudatom a n.
6. hölgyközönséggel, hogy

harisnyakötődémet

Weitzer János-utca 15. sz.
alól a főpostával szemben
Weitzer János-utca 11.
Kintzig-házba helyeztem
át. További szives-támoga-
tásukat kérve, maradok
tisztalettel.

őzv. Braun Ignácné.

Szörmék,

ruhaneműk, szőnyegek megóvá-
sára ajánlunk molykeveréket
40 és 60 filléres csomagokban.
Legfinomabb resublimált Naftalin
kilóként 1 kor. 80 fill., Rovar-
port szóró dobozban 20, bádóg
dobozban 80 és 60, üvegekben 80
és 60 fillér. Patschull levelet
kilónként 3.50 K. Földes gyógy-
szertár, Deák Ferenc-utca. Hehs
gyógyszertár, Batthyányi-utca. 11

Uraságok, gazdászok és kereskedők figyelmébe!

Hadi foglyok és munkások részére:
férfi ruha, bakkanos és
komisz-ingek, lábravalóval
bármely nagy mennyiségben olcsó
árban kapható.

Hérfeld Gyula

Asztalos Sándor-utca. 2155

50—1916. alapítv. biz. sz.

Pályázati hirdetemény.

A néh. Weitzer János arad-
városi jótékony és közcélú ala-
pítványról alkotott és nagyméltó-
ságu m. kir. Belügyminiszter ur
által 26383—1912. szám alatt jóvá-
hagyott alapító levél 8. §. A) cso-
port 1. pontja alatt felvett 5000
(ötezer) koronából kiosztandó se-
gélyek elnyerése iránt ezennel
nyilvános pályázatot irunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pá-
lyázhatnak oly önhibajukon kívül
szükségbe jutott aradi kisiparo-
k, akik nyilvános, vagy társa-
dalmi alaptól segélyben nem ré-
szesülnek.

A pályázati kérvények 1. évi
május hó 15-ig bezárólag váro-
sunk polgármesteréhez, mint a
Weitzer János jótékony alapít-
ványi bizottság elnökéhez adan-
dók be.

A segélyt kérvényezőket tartoz-
nak a kérvényeikhez:

1. születési bizonyítványt,
2. erkölcsi bizonyítványt,
3. illetőségi bizonyítványt csa-
tolni és
4. igazolni, hogy a pályázati
kérvény beadását megelőzőleg
Aradon legalább 10 éven keresz-
tül önálló ipart folytattak.

Weitzer János jótékony és köz-
célú alapítványi bizottság, 1916.
évi március hó 16.

Varjassy Lajos,
polgármester.

Permetező- javítások,

Patent

kutszivattyuk,

Patent

borszivattyuk,

Patent

tüzifecskendők,

Patent

kályhacsövek,

a legnagyobb fűtőanyag megtaka-
rítással

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott
szivattyu készítőnél

Arad, Rákóczi-utca 27.

Köhögés, retkedség és elnyálkásodás

ellen megbízható és leg-
jobb hatású szer a

Tusinal-cukor

Ára 80 fillér.

Tusinal-tea

Ára 60 fillér.

Ha tyukszeme van és
gyötri nagy kin,

A legjobb gyógyszer
az Anagallin.

Ára utasítással 1 korona.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a vi-
lághírű „Krovil” korpa-
kenőcs.

Ára egy tégelynek 2 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A
szájüreget deszficiálja, utólsó
igen kellemes. Ára egy porcellán-
szelencének 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrásy-tér 22. sz. (Megyeháza szemben.)